CENTRAL UNIVERSITY OF KARNATAKA

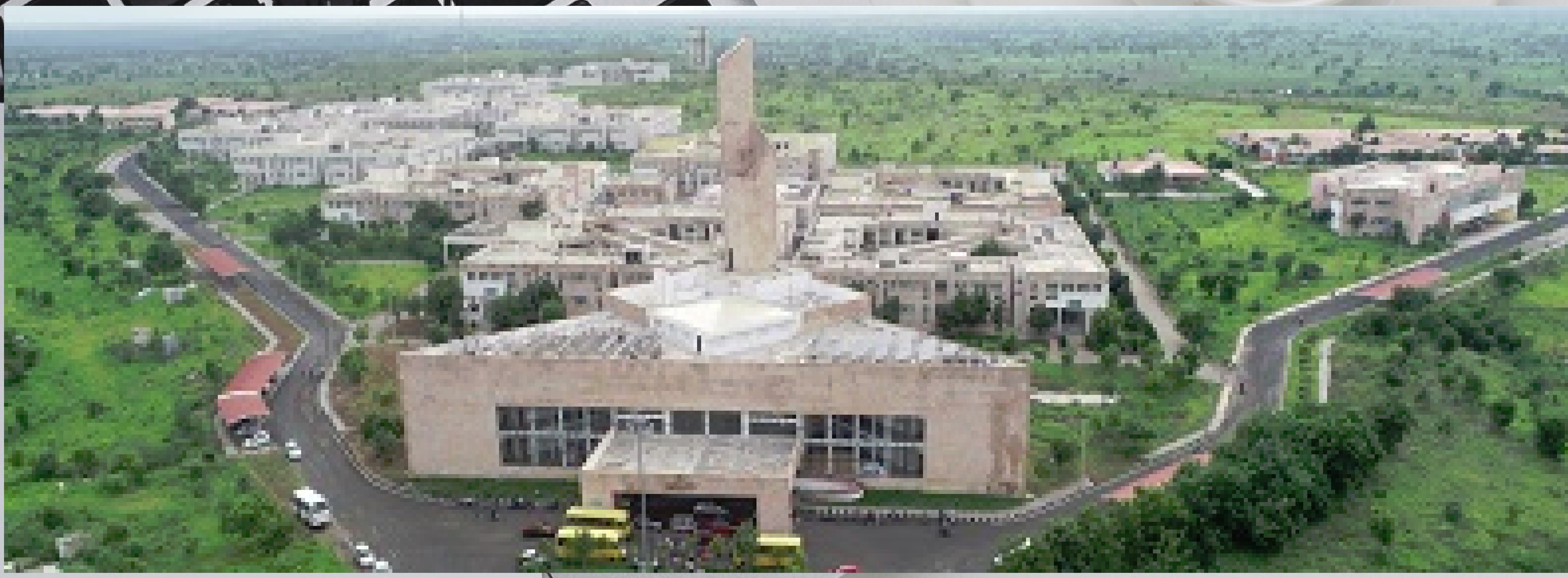

Central Library

Central University of Karnataka, Kalaburgi

Good Morning CUK !

News Headings

Education

Science & Technology

Nutrition and Health

Business, Finance & Marketing

Economic News

Event and Celebration

Art & Architecture

Sports & Cultural

Editorial News

EDUCATION

ಸಿಯುಕೆ ಕುಲಪತಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ

ಕಲಬುರಗಿ: ಕರ್ನಾಟಕ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ 2024-25ರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಮಾಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ವಿಜುವಲ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ (ಎಂವಿಎ) ಕೋರ್ಸ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಕುಲಪತಿ ಪ್ರೊ.ಬಟ್ಟು ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಅವರನ್ನು ಕಲಾವಿದರು ಬುಧವಾರ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು. ಕಲಬುರಗಿ ಚೈತನ್ಯ ಆರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಲರಿ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ

» ದೃಶ್ಯಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಕೋರ್ಸ್ ಆರಂಭ

ಡಾ.ಎ.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ ಮಾತನಾಡಿ, ಕಲಬುರಗಿಗೆ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಡಾ.ಎಸ್.ಎಂ. ಪಂಡಿತ ಅವರಂತಹ ಮಹಾನ್ ಕಲಾ ತಪಸ್ವಿಗಳನ್ನು ಈ ನಾಡು ನೀಡಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೃಶ್ಯ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ ಎಂದರು. ಡಾ.ಎಸ್.ಎಂ. ಪಂಡಿತ ಕಲಾಕೃತಿಗಳ ಕುರಿತ ಪುಸ್ತಕ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಕುಲಪತಿ ಪ್ರೊ.ಬಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಿ, ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಇಂತಹ ಮಹಾನ್ ಪಂಡಿತರ ಕೊಡುಗೆ ಅನನ್ಯ. ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಲಾ ಗ್ಯಾಲರಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಲಲಿತ ಕಲಾ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಕಲಾವಿದರಾದ ಡಾ.ವಿ.ಬಿ. ಬಿರಾದಾರ್, ದಿ ಆರ್ಟ್ ಇಂಟಿಗ್ರೇಶನ್ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಡಾ.ಪತ್ರಜಾತ ಬೆಳಮಗಿ, ಡಾ.ಪರಸುರಾಮ ಪಿ., ಸಿಯುಕೆಯ ಕಲಾ ನಿಕಾಯದ ಡೀನ್ ಪ್ರೊ.ವಿಕ್ರಮ ವಿಸಾಜಿ, ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಲಲಿತ ಕಲಾ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಡಾ.ಶಿವಾನಂದ ಬಂಟನೂರ ಇದ್ದರು.

ವಿಜಯವಾಣಿ ಚಿತ್ರ

ಕಲಬುರಗಿ ಸಿಯುಕೆನಲ್ಲಿ ದೃಶ್ಯಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಕುಲಪತಿ ಪ್ರೊ.ಬಟ್ಟು ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಅವರನ್ನು ಕಲಾವಿದರು ಬುಧವಾರ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. ಎ.ಎಸ್.ಪಾಟೀಲ್, ಡಾ.ವಿ.ಬಿ.ಬಿರಾದಾರ್, ಡಾ.ಪತ್ರಜಾತ ಬೆಳಮಗಿ, ಡಾ.ಪರಸುರಾಮ ಪಿ., ಪ್ರೊ.ವಿಕ್ರಮ ವಿಸಾಜಿ, ಡಾ.ಶಿವಾನಂದ ಬಂಟನೂರ ಇದ್ದರು.

Focus on need for CARE as a framework to nurture future engineers

The Hindu Bureau
HUBBALLI

Professor at California State University, U.S., S.K. Ramesh has emphasised the need for CARE (Collaborative, Accountable, Resilient and Ethical) as a framework for shaping and nurturing future engineers.

He was speaking at the inauguration of a three-day 11th International Conference on Transformations in Engineering Education (ICTIEE-2024) and IUCEE Annual Student Forum (IASF) 2024 at KLE Technological University in Hubballi on Tuesday.

The theme of the international conference is Systemic Transformation in Engineering Education.

Elaborating on the impact of caring for students will have on their learning, Prof. Ramesh said that the well-being of students is key to successful learning.

Further emphasising the significance of proper teaching, he said, "To err is human, to engineer is divine and to teach is sublime".

Chief Executive Officer of ABET (Accreditation Board for Engineering and Technology) Michael Milligan stressed the need for collaborative efforts to make a difference and called on the educators to address the challenges faced by the planet through STEM (Science Technology Engineering Mathematics) Education.

Executive Director of the IUCEE Foundation Krishna Vedula said that compelling vision for education should act as a catalyst for bringing about transformation in engineering education.

Professor at California State University, U.S., S.K. Ramesh speaking during the inauguration of the three-day 11th ICTIEE-2024 and IUCEE Annual Student Forum 2024 at KLE Technological University in Hubballi on Tuesday. KIRAN BAKALE

> The well-being of students is key to successful learning
>
> **S.K. RAMESH,**
> Professor at California State University, U.S.

Mr. Vedula said that change agents are crucial for bringing about systematic transformation and stressed the need for having them [change agents] on campuses.

He emphasised the need for student-centric education and sharing and collaborating with institutions worldwide to facilitate effective learning. He said that teachers are required to ponder over "I am teaching, Are they learning?" and indulge in self-evaluation to emerge as good teachers.

Founding Vice-Chancellor of MIT Vishwa Prayag University in Solapur and former faculty member of KLE Technological University (KLETU) Gopalkrishna Joshi recalled the various milestones of KLETU and said that adapting best practises from across the world and systemic approach have helped the university in bringing about a change in engineering education.

Welcoming the gathering, Vice-Chancellor of KLETU Ashok Shettar highlighted the university's commitment to fostering innovation and excellence in teaching and learning. He also recalled the support of IUCEE in the decade-long journey in transforming engineering education.

Dean Academics Prakash Tewari, Registrar B.S Anam, chairperson of the organising committee Vijayalakshmi M. and others were present.

Earlier, conducting the boot camp session, Sampada Pachuary said that interdisciplinary approach formed the backbone of the forum.

> **KLE Technological University is hosting a three-day 11th International Conference on Transformations in Engineering Education (ICTIEE-2024) and IUCEE Annual Student Forum (IASF) 2024 with the theme, Systemic Transformation in Engineering Education, in Hubballi**

A distinguished panel of 14 mentors were introduced during the boot camp. Over 300 delegates from across India and abroad are participating in the conference, which has an impressive line-up of speakers.

THE HINDU
DISCLAIMER: Readers are requested to verify and make appropriate enquiries to satisfy themselves about the veracity of an advertisement before responding to any published in this newspaper. THG PUBLISHING PVT LTD., the Publisher & Owner of this newspaper, does not vouch for the authenticity of any advertisement or advertiser or for any of the advertiser's products and/or services. In no event can the Owner, Publisher, Printer, Editor, Director/s, Employees of this newspaper/company be held responsible/liable in any manner whatsoever for any claims and/or damages for advertise-

Your feedback will keep us Cleaner, Sharper and Bolder
Call our toll-free number
1800 102 1878
Or write to us at
Scan the QR code to register your

Agricultural Produce Market Committee, Arasikere - 573103
E-Mail:apmcarasikere1@gmail.com Ph. 08174- 232203
No.APMC/ARASIKERE/1628 /2023-24 DATE:-29-12-2023
Tender Notification
Providing conversion of 04 Nos old Covered Auction Platform into Shops and Construction of Cement

ಮಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ
ಮ.ನ.ಪಾ/ಕಾ.ಅ./ಸಾ.ಪ್ರಕಟಣೆ/2023-24 ದಿನಾಂಕ:- 30-12-2023
PUBLIC NOTICE - ENVIRONMENTAL CLEARANCE
State Level Environment Impact Assessment Authority, Karnataka has accorded Environmental Clearance for proposed construction of additional Residential Blocks in ongoing Construction Project under Pradhan Mantri Awas Yojana (PMAY) by MANGALURU CITY CORPORATION (MCC) at Sy.No.16/P, 13/8(P1), 13/41(P1),

Govt 'accepts' report by expert committee to hike college fees

BENGALURU, DHNS

In an effort to introduce common calendar, fee structure and evaluation process in public universities, the state government has reportedly accepted the report submitted by the expert committee, constituted by Karnataka State Higher Education Council.

The committee, headed by former vice-chancellor Y S Siddegowda, had submitted the report in May 2023.

Accepting the report, the government had issued an order on October 2023 and for the first time directed universities to initiate action as per the committee recommendations.

The recommendations of the report will be applicable to all the public universities established under Karnataka State Universities Act, 2000.

The committee has recommend 10% fee hike for undergraduate courses annually or by 20% to 25% once in two years. However, the universities are free to take decision placing the same before the syndicate.

"The universities are already increasing fee up to 10% every year and there is nothing new in this. Only thing is the government has issued an order for the first time implementing it," said a vice-chancellor of a stage-run university. As recommended by the committee, the fee for BA programme will cost Rs 11,700, Rs 16,200 for BA with specialization and Rs 16,400 for BSW. For B Com, the proposed fee is Rs 19,700 and for B com with specialization it is Rs 24,700. For BBA it is Rs 28,700, while for BBA with specilisation it is Rs 31,700. The BSc fees is Rs 21,700, while for BSc with specialization it is Rs 25,700 and the fee for BCA is Rs 30,700.

The committee has also recommended revising and fixing the uniform remuneration for evaluators. "The remuneration given to faculty also differ. While new universities might find it difficult to source faculty, one in rural areas might find it difficult with lodging and transportation," it reads.

Suggesting revision in exam norms, the committee recommended that the number of exams students take should reduce and suggested teachers to help students develop job skills. Bengaluru City University *Vice-Chancellor Lingaraju Gandhi, who was also head of the sub-committee to decide* on fee, said, "We have submitted a report by comparing fee details of all the universities." He also pointed that most universities more or less follow the same fee structure and also increase the fee by 7.5% to 10% annually.

ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರೊ.ಜಯಕರ ಸಮಿತಿ ಸಲಹೆ | ಪರೀಕ್ಷಾ ಭೀತಿಗೆ ಓಪನ್ ಬುಕ್ ಎಕ್ಸಾಂ ಮದ್ದು

ಡಿಗ್ರಿಗೆ ಮುಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆ

■ **ದೇವರಾಜ್ ಕನಕಪುರ** ಬೆಂಗಳೂರು
devaraj.l@timesgroup.com

ಸ್ನಾತಕ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜು ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ 'ತೆರೆದ ಪುಸ್ತಕ' (ಓಪನ್ ಬುಕ್) ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಜತೆಗೆ, ಅಂಕಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಗ್ರೇಡ್ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.

ಖಾಸಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ನಕಲು ಮಾಡಿದ ಭಯದ ಅಂಜಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪ್ರಕರಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದ ಸಮಿತಿಯು ಈ ಶಿಫಾರಸು ನೀಡಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಪತಿ ಡಾ.ಎಸ್.ಎಂ.ಜಯಕರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕುಲಸಚಿವ ಪ್ರೊ.ಎಂ.ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ನಿಮ್ಹಾನ್ಸ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಡಾ. ವೀಣಾ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಷತ್‌ನ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅದು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿ ವರದಿಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪರೀಕ್ಷಾ ಭಯ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೆರೆದ ಪುಸ್ತಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ವೇಳೆ ನಕಲು ಮಾಡಿದ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಮನನೊಂದು ವಿವಿ ಆವರಣದಲ್ಲೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಈ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ತೆರೆದ ಪುಸ್ತಕದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಅಂಕಗಳ ಬದಲು ಶ್ರೇಣಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸಮಿತಿ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದೆ.

ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಚಿತ್ರ

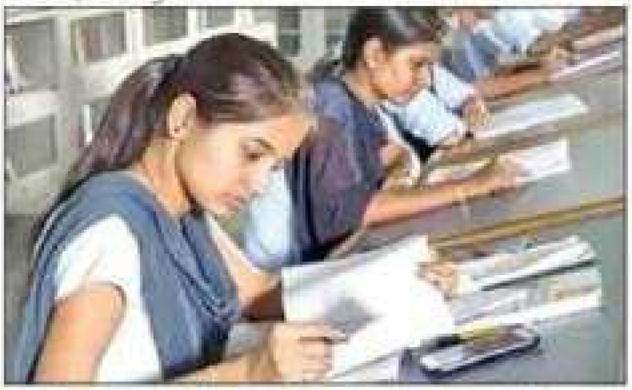

ಶ್ರೇಣಿ ಪದ್ಧತಿ: ಹಾಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕ ಮತ್ತು ಕ್ಯುಮಿಲೇಟಿವ್ ಗ್ರೇಡ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆವರೇಜ್ (ಸಿಜಿಪಿಎ) ನೀಡುವ ಬದಲು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶ್ರೇಣಿ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಕದ ತಾರತಮ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೇಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಸಿಜಿಪಿಎ ಜತೆಗೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಸಹ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.

ಆಪ್ತ ಸಮಾಲೋಚನೆ: ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೌನ್ಸೆಲಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಪ್ತ ಸಮಾಲೋಚನಾ ಕೇಂದ್ರ ತೆರೆಯಬೇಕು. ಕನಿಷ್ಠ ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಮನೋಬಲ ಹೆಚ್ಚಲಿದೆ. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳಿಗೂ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯಂತಹ ದೊಡ್ಡ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ತಪ್ಪಲಿದೆ ಎಂದು ಸಮಿತಿ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದೆ.

ಏನಿದು ತೆರೆದ ಪುಸ್ತಕ?

ತೆರೆದ ಪುಸ್ತಕದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ (ವಿಟಿಯು) ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಬುಕ್ ಅಥವಾ ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆಕರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಿರಲಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಪಿ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪಲಿದೆ.

ಲಿಂಗ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ ಕಲಿಸಿ

- ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕು.
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕು
- ಅನುಭವಿ ಆಪ್ತ ಸಹಾಯಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು

ಸಮಿತಿಯು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ತೆರೆದ ಪುಸ್ತಕ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪದ್ಧತಿ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು. ಉಳಿದ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಕಾಲೇಜುಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವಂತೆ ಸುತ್ತೋಲೆ ಹೊರಡಿಸಲು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

-ಡಾ.ಎಂ.ಸಿ.ಸುಧಾಕರ್ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವ

ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜಿಗೂ ಫೀಡರ್ ಬಸ್ ಸೇವೆ

ಬೆಂಗಳೂರು: ನಮ್ಮ ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಫೀಡರ್ ಬಸ್ ಸೇವೆಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಿಎಂಟಿಸಿ ಇದೀಗ ಈ ಸೇವೆಯನ್ನು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ , ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಮೆಟ್ರೋ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ಕಾಯಂ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಬಿಎಂಟಿಸಿ ಬಸ್‌ಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೀಡ ಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಬಸ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೀಗ ಈ ಫೀಡರ್ ಬಸ್‌ಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಲು ಬಿಎಂಟಿಸಿ ಮುಂದಾಗಿದೆ. ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸಲು ಬಿಎಂಟಿಸಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದು, 4 ಸಾವಿರ ರು.ದಿಂದ 12 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಪ್ರತಿದಿನದ ಬಾಡಿಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಒಪ್ಪಂದದ ಮೇರೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜು, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಇನ್ನಿತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬಿಎಂಟಿಸಿ ಬಸ್ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ವೈಟ್ ಫೀಲ್ಡ್ ಪ್ರದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೂಡ ಮೆಟ್ರೋ ಫೀಡರ್ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಬಸ್‌ಗಳ ಬಾಡಿಗೆ ವಿವರ

- **ಮಿಡಿ ಬಸ್:** 80 ಕಿಮೀವರೆಗೆ 4 ಸಾವಿರ ರು. ನಿಗದಿ, 80 ಕಿಮೀ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀಗೆ 60 ರು. ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- **ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಸ್:** 80 ಕಿಮೀವರೆಗೆ 5 ಸಾವಿರ ರು. ದರ ನಿಗದಿ. 80 ಕಿಮೀ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀಗೆ 70 ರು. ನಿಗದಿ.
- **ಬಿಎಸ್-6 ಬಸ್:** 80 ಕಿಮೀವರೆಗೆ 6 ಸಾವಿರ ರು.ನಿಗದಿ. 80 ಕಿಮೀ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀಗೆ 80 ರು.ನಿಗದಿ.
- **ವೋಲ್ವೋ:** 80 ಕಿಮೀವರೆಗೆ 8 ಸಾವಿರ ರು. ನಿಗದಿ. 80 ಕಿಮೀ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀಗೆ 90 ರು ನಿಗದಿ.
- **ಇ- ಬಸ್(9 ಮೀ) ಬಸ್:** 80 ಕಿಮೀ ವರೆಗೆ 9 ಸಾವಿರ ರು. ನಿಗದಿ. 80 ಕಿಮೀ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀಗೆ 100 ರು. ನಿಗದಿ.
- **ಇ- ಬಸ್(12 ಮೀ):** 80 ಕಿಮೀ ವರೆಗೆ 12 ಸಾವಿರ ರು. ನಿಗದಿ. 80 ಕಿಮೀ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಕಿಮೀಗೆ 100 ರು.ನಿಗದಿ.

‘ಅತಿಥಿ’ಗಳ ಪಾದಯಾತ್ರೆಗೆ ತಡೆ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಪಾದಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ತಡೆದರು

ಬೆಂಗಳೂರು: ಸೇವಾಭದ್ರತೆಗೆ ಆಗ್ರಹಿಸಿ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ತುಮಕೂರಿನಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದ ಪಾದಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ ತಡೆದ ಪೊಲೀಸರು, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆದರು.

ಪಾದಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರನ್ನೂ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆತಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಉದ್ಯಾನದ ಬಳಿ ಇಳಿಸಿದರು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಅವರು ಸಂಘಟನೆಯ ಐವರು ಮುಖಂಡರನ್ನು ಸಂಜೆ ಮಾತುಕತೆಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಕೊನೆಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಮುಂದೂಡಲಾಯಿತು ಎಂದು ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು.

ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಸೇವಾಭದ್ರತೆ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಬೇಡಿಕೆ ಈಡೇರಿಕೆಗೆ ಆಗ್ರಹಿಸಿ ನ.23ರಿಂದ ಮುಷ್ಕರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಸರ್ಕಾರ ₹5 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಗೌರವಧನ ಹೆಚ್ಚಳ, ಕನಿಷ್ಠ 10 ವರ್ಷ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, 60 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವವರಿಗೆ ₹5 ಲಕ್ಷ ಧನಸಹಾಯ, ಆರೋಗ್ಯವಿಮೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಒಂದು ರಜೆ ನೀಡುವ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿತ್ತು.

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು ಘೋಷಿಸಿದ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ, ಜ.1ರಿಂದ ಪಾದಯಾತ್ರೆ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಮೂರನೇ ದಿನ ನೆಲಮಂಗಲದಿಂದ ಹೊರಟ ಪಾದಯಾತ್ರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ನಾಗಸಂದ್ರದ ಬಳಿ ಅವರನ್ನು ತಡೆಯಲಾಯಿತು.

ಧರಣಿ ಮುಂದುವರಿಕೆ: ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಧರಣಿ ಆರಂಭಿಸಲಿದ್ದು, ಬೇಡಿಕೆ ಈಡೇರುವವರೆಗೂ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುವುದು. ಸೇವಾಭದ್ರತೆ ಸಿಗುವವರೆಗೂ ಹೋರಾಟ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಸಂಘದ ಮುಖಂಡರು ಹೇಳಿದರು.

ಮಕ್ಕಳಸ್ನೇಹಿ ತರಗತಿ: ಬೇಕು ಖಾತರಿ

ಮಕ್ಕಳು ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಶಾಲೆ ತೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ನಿವಾರಣೆಯತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಿದೆ

• ಎಚ್.ಬಿ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಂಗಡಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ, ಮಗನೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ತಾಯಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆ. ಮುಖದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಯಾಸ, ಮಾಸಿದ ಕೂದಲನ್ನು ಕಂಡು, ಆ ಬಾಲಕ ಕಟ್ಟಡ ಕಾರ್ಮಿಕನಿರಬಹುದು ಎಂದು ಊಹಿಸಿ, ಆತನ ಪೂರ್ವಾಪರ ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಳ್ಳಿಯೊಂದರಿಂದ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಮನೆಯವರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮೂರ್ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿಯೂ ತಾಯಿ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಊರಿನಲ್ಲಿ 8ನೇ ತರಗತಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಲಕ ಕೆಲ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಾಗಿ ನಾನು ಹಲವು ಬಾರಿ ಮನವೊಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ 'ಬ್ಯಾಡ ಸಾರ್, ಸಾಲೆ ಒಲ್ಲೆ' ಎಂದೇ ಹೇಳಿದ.

ಬಡತನ, ನಿರುದ್ಯೋಗದಂತಹ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಜನ ಬೆಂಗಳೂರು, ಗೋವಾದಂತಹ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಆಗ ಇಂತಹ ಪೋಷಕರ ಜೊತೆ ತಾವೂ ತೆರಳುವ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆ ತೊರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾನಂತರ ಆ ಕುಟುಂಬಗಳು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರೂ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಕ್ಕಳು ಮರಳಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ವಾಸಸ್ಥಳದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಿರತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಜೊತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದು ಅಥವಾ ತಮ್ಮ-ತಂಗಿಯರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿಯೂ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೊಟಕುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಹಾಗೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳು, ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಗೆ ಕುಟುಂಬ ವಂಚಿತರಾದ ಬೀದಿ ಮಕ್ಕಳು, ಅಂಗವಿಕಲ ಮಕ್ಕಳು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೊರೆಯುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ವಿವಿಧ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 2021-22ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ (9-10ನೇ ತರಗತಿ) ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆ ಬಿಡುವ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇಕಡ 14.7ರಷ್ಟು ಇದೆ. ಶಾಲೆ ಬಿಡುವ ಮಕ್ಕಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಾಸರಿ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ (ಶೇ 12.6) ಇದು ಹೆಚ್ಚು. ಒಡಿಶಾ ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಶಾಲೆ ಬಿಡುವವರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು (ಶೇ 27.3) ಹೊಂದಿದೆ. ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಘಾಲಯ (ಶೇ 21.7), ಬಿಹಾರ (ಶೇ 20.5), ಅಸ್ಸಾಂ (ಶೇ 20.3) ರಾಜ್ಯಗಳು ಇವೆ. ಇದೇ ವರದಿಯಲ್ಲಿ 2020-21 ಮತ್ತು 2021-22ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಿಂದ 12ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ದಾಖಲಾಗಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿ-ಸಮುದಾಯಗಳ ಮಕ್ಕಳ ದಾಖಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳ ದಾಖಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 9 ಶಿಕ್ಷಣ ಆಯೋಗಗಳು ನೀಡಿದ ವರದಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ರಚನೆಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಆಯೋಗಗಳು ನೀಡಿದ ವರದಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ-1968 ಹಾಗೂ 1986, ಸರ್ವಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾನ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯ ಫಲವಾಗಿ ದೇಶದ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಗತಿ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗದು. ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಖಾತರಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಮಾನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಶಾಲೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಫಲವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವರ್ಗಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಹಾಜರಾದರೂ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಸಾಧಿಸದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಇರಬಹುದಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಥವಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು.

ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮನೋಭಾವ ಹೊಂದಿಲ್ಲದ ಶಿಕ್ಷಕರ ವರ್ತನೆಗಳು, ಆಸಕ್ತಿ ಕೆರಳಿಸದ ತರಗತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಸಹ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳ ವೈವಿಧ್ಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅನುಭೂತಿಯಿಂದ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಆಗಬಲ್ಲದು.

ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹಾಗೂ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅನನುಕೂಲ ಹೊಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ತರಗತಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಸ್ನೇಹಿಯಾಗಿ ರೂಪಿಸುವುದು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಆಗಲಿದೆ.

Most Important Topics For

Science & Technology

UPSC Prelims & Mains

Samsung set to launch 'AI phones' this month

Smartphone maker Samsung is leaning into artificial intelligence as the key to unlocking greater sales this year.

Samsung Electronics announced it plans to launch its next flagship device on January 17 in San Jose, California — likely to be known as the Galaxy S24 — with a livestreamed event. The teaser to the launch promises only that "Galaxy AI is coming." In past years, Samsung and fellow mobile makers have relied on improvements in camera technology and flexible displays to stand out, but 2024 promises to be a year where added AI capabilities take center stage.

More than a billion smartphones with built-in generative AI are expected to be shipped by the end of 2027, according to Counterpoint Research estimates.

The next step in advancing the technology is to integrate it into devices, as US chipmaker Qualcomm has touted over the past year. "Samsung and Qualcomm are immediate leaders as current product offerings and capabilities position them as first movers," the Counterpoint researchers wrote in December.

BLOOMBERG

Google, Meta and Tiktok's debts removed from Russian database

REUTERS
3 January

Fines imposed by Russian courts on Alphabet's Google and YouTube, Meta, TikTok and Telegram appear to have been settled as the companies are no longer registered as debtors in the state bailiffs' database.

Russia has been at loggerheads with foreign tech firms over 'unlawful content'

But the database, accessed by Reuters on Wednesday, still includes X (formerly Twitter) and Twitch, with fines totalling 51 million roubles ($1 = 91.2575 roubles)and 23 million roubles, respectively.

Google, Meta, TikTok and Telegram did not immediately respond to requests for comment. Russia has been at loggerheads with foreign technology companies over what it deems unlawful content and a failure to store user data locally, in simmering disputes that intensified after Russia invaded Ukraine in February 2022.

Following the invasion, Twitter and Meta Platforms' Facebook and Instagram were blocked, and Google-owned YouTube became a particular target of the Russian state's ire.

In late 2023, a Russian court imposed a fine against Google of 4.6 billion roubles, calculated as a proportion of its annual turnover in Russia.

PHOTO: REUTERS

Isro's NSIL to launch communication satellite on SpaceX's Falcon-9 rocket

PRESS TRUST OF INDIA
New Delhi, 3 January

In a first, the Indian Space Research Organisation (Isro) will launch a 4.7 tonne communications satellite onboard SpaceX's Falcon-9 rocket in the second quarter of this year, NewSpace India Limited (NSIL) announced on Wednesday.

The GSAT-20 communications satellite is aimed at meeting the country's broadband, in-flight and maritime communications (IFMC) and cellular backhaul services needs, the NSIL said.

The GSAT-20, which will be renamed as GSAT-N2, will have Ka-Ka band high throughput satellite (HTS) capacity with 32 beams having pan-India coverage, including Andaman and Nicobar Islands and Lakshadweep.

"Bulk of the HTS capacity on-board GSAT-20 satellite has already been secured by Indian service providers," the NSIL said, without specifying the buyer.

Isro's heavy satellite launch rocket GSLV-Mk3 is capable of putting into orbit 4,000 kg payloads in Geosynchronous Transfer Orbit (GTO), forcing the space agency to seek the launch services of Falcon-9 rocket from the SpaceX stable.

"NSIL is realising GSAT-20 satellite through Isro and will be launched on-board Falcon-9 under a launch service contract between M/s NSIL and M/s SpaceX, USA," the NSIL said in a statement.

SpaceX's Falcon-9 is capable of placing 8,300 kg payloads into GTO.

Till now, Isro has been using the services of French company Arianespace for launching heavier satellites.

Isro is now developing the Next Generation Launch Vehicle (NGLV), which will have the capability to put a 10,000 kg payload in GTO.

"GSAT-20 weighing 4,700 kg offers HTS capacity of nearly 48 gpbs. The satellite has been specifically designed to meet the demanding service needs of remote/unconnected regions," the NSIL said.

As part of space sector reforms announced by the government in June 2020, NSIL was mandated to build, launch, own and operate satellites in "demand-driven mode" for meeting service needs of the user.

As part of this, NSIL successfully undertook its first demand-driven satellite mission — GSAT-24 in June 2022, in which the capacity onboard the satellite was fully secured by M/s TataPlay.

The GSAT-24 mission was fully funded by NSIL. Presently, NSIL owns and operates 11 communication satellites in orbit.

ಸ್ಪೇಸ್ ಎಕ್ಸ್ ಇಸ್ರೋ ಒಡಂಬಡಿಕೆ

'ಜಿಎಸ್‌ಎಟಿ-20' ಉಪಗ್ರಹ ಉಡಾವಣೆಗೆ ಎಲಾನ್ ನೆರವು!

ದೆಹಲಿ: ಸಂವಹನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉಪಗ್ರಹವನ್ನು ಇಸ್ರೊದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆ ನ್ಯೂಸ್ಪೇಸ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (ಎನ್‌ಎಸ್‌ಐಎಲ್), ಅಮೆರಿಕದ ಉದ್ಯಮಿ ಎಲಾನ್ ಮಸ್ಕ್ ಒಡೆತನದ 'ಸ್ಪೇಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ನ ಫಾಲ್ಕನ್-9' ರಾಕೆಟ್‌ನ ನೆರವಿನಿಂದ ಉಡ್ಡಯನ ಮಾಡಲಿದೆ. ದೇಶದ ಬ್ರಾಡ್‌ಬ್ಯಾಂಡ್, ವಿಮಾನ ಮತ್ತು ನೌಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂವಹನ (ಐಎಫ್‌ಎಂಸಿ) ಹಾಗೂ ಸೆಲ್ಯುಲರ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ 'ಜಿಎಸ್‌ಎಟಿ-20' ಉಪಗ್ರಹವನ್ನು ವರ್ಷದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಡ್ಡಯನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಮೆರಿಕದ ಸ್ಪೇಸ್‌ಎಕ್ಸ್ ಜತೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎನ್‌ಎಸ್ ಐಎಲ್ ಬುಧವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಉಪಗ್ರಹದ ಹೆಸರೇನು?
ಜಿಎಸ್‌ಎಟಿ-20

ಉದ್ದೇಶ ಏನು?
ಅಧಿಕ ಸಂವಹನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

ಎಷ್ಟು ಭಾರ?
ಕನಿಷ್ಠ **4.7** ಟನ್‌ಗಳು

ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?
ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳು, ಲಕ್ಷದ್ವೀಪಕ್ಕೂ ಸೇವೆ ವಿಸ್ತರಣೆ ಸಾಧ್ಯ.

ಸ್ಪೇಸ್ ಎಕ್ಸ್ ನೆರವೇಕೆ?

ಇಸ್ರೊ ಬಳಿ ಇರುವ ಜಿಎಸ್ ಎಲ್‌ವಿ-ಎಂಕೆ3 ರಾಕೆಟ್‌ನಿಂದ 4 ಟನ್ ಭಾರದ ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಭೂ ಕಕ್ಷೆಗೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಜಿಎಸ್‌ಎಟಿ-20 ಉಪಗ್ರಹ ಉಡ್ಡಯನಕ್ಕೆ ಅಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಫಾಲ್ಕನ್-9' ರಾಕೆಟ್ ಬಳಕೆ.

ಫಾಲ್ಕನ್-9ರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಷ್ಟು?

8.3 ಟನ್‌ನಷ್ಟು ಭಾರದ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ದು ಭೂಕಕ್ಷೆಗೆ ಸೇರಿಸಬಲ್ಲುದು.

ಇಸ್ರೋಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇಲ್ಲವೇ?

ಸದ್ಯಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಆದರೆ 10 ಟನ್ ಭಾರದ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಸಹ ಉಡ್ಡಯನ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ 'ನೆಕ್ಸ್ಟ್ ಜನರೇಷನ್ ಲಾಂಚ್ ವೆಹಿಕಲ್' (ಎನ್‌ಜಿಎಲ್‌ವಿ) ರಾಕೆಟ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

Isro to use SpaceX rocket to launch heavy communication satellite

KALYAN RAY
NEW DELHI, DHNS

The Indian Space Research Organisation (Isro) will use US billionaire Elon Musk's company SpaceX's Falcon-9 rocket to launch a 4.7-tonne communication satellite as India doesn't have rockets to carry such heavy satellites to space.

NewSpace India Ltd., the public sector undertaking of the Department of Space, announced on Wednesday the signing of an agreement with SpaceX to launch GSAT-20 from its launch pad on the US west coast in the second quarter of the year.

The announcement marks a departure from India's traditional arrangement of using the French company Arianespace's rockets to take its heavy-weight satellites to space from the European spaceport at Kourou in French Guyana.

The GSAT-20 communications satellite is aimed at meeting India's broadband, in-flight and maritime communications, and cellular backhaul service needs.

"Bulk of the capacity on-board the GSAT-20 satellite has already been secured by Indian service providers," the NSIL said without specifying the buyer.

The NSIL-SpaceX agreement comes six months after Prime Minister Narendra Modi and US President Joe Biden put a renewed focus on Indo-US space cooperation, making New Delhi a partner in the Artemis programme on space exploration and facilitating an Indian astronomer's voyage to the International Space Station.

Isro's most powerful rocket, the GSLV-Mk3, is capable of putting into orbit four-tonne-class payloads in a geosynchronous transfer orbit, forcing the space agency to look for launch services outside the country.

"NSIL is realiasing the GSAT-20 satellite through Isro and will be launched on-board Falcon-9 under a launch service contract between NSIL and SpaceX, USA," the NSIL said in a statement. The Falcon-9 is capable of placing 8.3-tonne payloads into GTO.

The GSAT-20 offers a high throughput capacity of nearly 48 gbps. The satellite has been specifically designed to meet the demanding service needs of remote regions, including Andaman and Nicobar Islands and Lakshadweep.

To be renamed GSAT-N2, the satellite will have Ka-Ka band high-throughput satellite capacity with 32 beams having pan-India coverage. Last year, the NSIL successfully undertook its first demand-driven satellite mission, GSAT-24.

'50% of cybercrime plaints originate in China, pockets of Cambodia and Myanmar'

Vijaita Singh
NEW DELHI

Around 50% of cybercrime complaints received on the national cybercrime helpline every day have their origin in China and pockets of Cambodia and Myanmar, Rajesh Kumar, chief executive officer of the Indian Cyber Crime Coordination Centre (I4C), Ministry of Home Affairs (MHA), said on Wednesday.

Mr. Kumar was addressing a press conference on Tuesday. He said that on average 5,000 cyber complaints are registered in the country every day. From April 1, 2021-December 31, 2023, Rs 10,319 crore had been lost to cyber fraud, he said. In 2023, around 15.5 lakh cyber crime complaints were received, up from 26,049 such complaints in 2019. In the past five years, 31 lakh cyber crime complaints were received and FIRs were filed in 66,000 cases.

"5,000 complaints are filed every day. Our estimate is that around 40-50% originate outside the country. When I say outside the country, the country that you mentioned, not the nation State, but the gangs that are operating from those countries are running these applications. We have pockets in Cambodia and Myanmar. We are seeing Chinese Apps, who is denying?" Mr. Kumar said responding to a question by *The Hindu* on the volume of frauds and cyber-crimes that originate from China.

On average 5,000 cyber complaints are registered in the country a day, an official said.

People affected by financial frauds and other online crimes can register complaints on cybercrime.gov.in or the 1930 helpline number.

The 1930 helpline is operational in all 36 States and Union Territories and if a call is made by a victim of financial fraud within an hour of the crime being committed, the banks are able to block the money.

₹1,127 crore blocked

Since April 2021, ₹1,127 crore has been blocked in several bank accounts on the complaint of 4.3 lakh victims. However, only ₹100 crore has so far been returned to complainants.

The officer said this was an area of concern and government is working on a mechanism to help people get back their blocked money.

"We have consulted banks who told us that they need a court order to release the money blocked in someone's account. We have had legal consultations with the concerned authority and have devised a Standard Operating Procedure (SOP) to address the issue. It awaits last legal vetting. We should be able to address the problem in the next few months," Mr. Kumar said.

Cybercrimes see a whopping 80% jump

Cops point to 'fast-changing' modus operandi

BENGALURU, DHNS

Cybercrimes nearly doubled in Bengaluru in 2023 compared to the previous year, data from the City Crime Records Bureau shows.

In 2023, Bengaluru city police took up 17,623 cybercrime cases, as against 9,940 cybercrime cases in 2022. The number of cybercrime cases in 2021 stood at 6,422.

However, detected/solved cases remained lower in 2023 at 1,271. The figure was 2,431 in 2022 and 2,257 in 2021. This clearly shows that crimes are becoming increasingly bloodless, occurring online.

Police say cybercrimes evolve fast with fraudsters discovering newer methods to cheat people.

A senior police officer pointed out that in 2023, a lot of cybercrimes involved new methods. "The development of technology has only increased cyber frauds. Fraudsters are discovering new ways to cheat people. This poses a big challenge in policing," the officer said.

The officer, however, praised the Bengaluru police for adapting to the changed times. "In our city, we have dedicated cybercrime stations in each police division. We register even the smallest cyber fraud, including in cases of fraud emails. In contrast, police in many states still hesitate to take up cybercrime cases."

Another senior police officer with expertise in cybercrimes said cybercrimes in Bengaluru were registered not only in the dedicated cybercrime police stations but also in law and order police stations.

The officer underscored that the evolving nature of cybercrimes posed challenges in solving last year. "Deciphering some of the cybercrimes has been very difficult for us," he added.

Other reasons for the increase in cybercrimes include the development of a cyber tipline and the registration of cases through the police helpline.

Police say cybercrimes evolve fast with fraudsters discovering newer methods to cheat people.

Common cyber crimes

1. FedEx scams
2. OTP frauds
3. Phishing
4. Investment scams
5. Task completion scams

Fully Editable Text
Free Fonts Used
HEALTH

ಜೆಎನ್.1ನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೇ ನಂ.1!

ದೇಶದ 11 ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 511 ಪ್ರಕರಣ | ರೂಪಾಂತರಿ ತಂದಿತ್ತ ತಲ್ಲಣ

ದೆಹಲಿ: ಕರೋನಾ ವೈರಸ್‌ನ ರೂಪಾಂತರಿ ಜೆಎನ್.1 ಮೊದಲ ಪ್ರಕರಣ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಪತ್ತೆಯಾದರೂ ಈಗ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ನಂ.1 ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬುಧವಾರದ ವೇಳೆಗೆ ಒಟ್ಟು 199 ಜೆಎನ್.1 ಪ್ರಕರಣಗಳು ದಾಖಲಾಗಿವೆ.

ಇದೇ ವೇಳೆ, ದೇಶದ 11 ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜೆಎನ್.1 ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 511ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಆತಂಕ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ, ಕೇರಳ, ಗೋವಾ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ತೆಲಂಗಾಣ, ದೆಹಲಿ, ರಾಜಸ್ಥಾನ, ಒಡಿಶಾ, ಹರಿಯಾಣ, ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಿ ವೈರಸ್ ಜೆಎನ್.1 ಸೋಂಕು ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದು, ವೇಗವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತಿದೆ.

ಜೆಎನ್.1 ವೈರಸ್ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ 148, ಗೋವಾ 47, ಗುಜರಾತ್ 36, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ 32, ತಮಿಳುನಾಡಿ 26, ದೆಹಲಿ 15, ರಾಜಸ್ಥಾನ 4, ತೆಲಂಗಾಣ 2, ಒಡಿಶಾ 1 ಮತ್ತು ಹರಿಯಾಣ 1 ಪ್ರಕರಣ ಪತ್ತೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಗಳು ತಿಳಿಸಿವೆ.

ಕೋವಿಡ್‌ಗೆ 5 ಬಲಿ

ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೋವಿಡ್-19 ಬುಧವಾರ ಮುಂಜಾನೆಗೂ ಮುಂಚಿನ 24 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ 602 ಹೊಸ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿವೆ. ಇದೇ ವೇಳೆ, ಕರೋನಾದಿಂದ 5 ಮಂದಿ ಸಾವಿಗೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಕ್ರಿಯ ಕೋವಿಡ್ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 4,440ಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದೆ ಎಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯ ತಿಳಿಸಿದೆ.

Business Finance

Adani group mcap surges ₹64.5K cr

The ten listed Adani group companies added around ₹64,500 crore to their market capitalisation on Wednesday, thanks to a rally in their share price post the Supreme Court judgment on a batch of petitions seeking a fresh probe on the Hindenburg Research report's allegations against the conglomerate. As a result, the combined market capitalisation of Adani group companies increased to ₹15.11 trillion on Wednesday, up from ₹14.47 trillion a day earlier. And, thanks to these gains, Gautam Adani's family raced ahead of Mukesh Ambani of Reliance Industries, reclaiming the title of India's wealthiest promoter. Gautam Adani family's net worth increased to ₹9.37 trillion ($112.5 billion) on Wednesday, up from ₹8.98 trillion ($107.7 billion) a day before. In comparison, Mukesh Ambani family's net worth was down marginally to ₹9.28 trillion ($111.4 billion) from ₹9.38 trillion ($112.5 billion) during this period.

Writes **KRISHNA KANT 10** ▶

BIG GAINS

Mcap of Adani group companies

GROUP MCAP 15.1 ₹ trillion **4.5** 1-day chg (%)

Company	Mcap (₹ trn)	1-day chg (%)
Adani Enterprises	3.4	2.5
Adani Green	2.7	6.0
Adani Ports	2.4	1.4
Adani Power	2.1	5.0
Adani Transmission	1.3	11.6
Adani Total Gas	1.2	9.8
Ambuja Cements	1.1	1.1
Adani Wilmar	0.5	4.0
ACC	0.4	0.5
NDTV	0.0	3.7

Note: We have taken promoter family stake in group companies net of cross holding of listed group companies in each other

Sources: Capitaline, Business Standard Calculation based on day-end market cap and promoter's stake at the end of September 2023.

PAGE 2 KARAN NAMED MD, GAUTAM NOW EXECUTIVE DIRECTOR AT ADANI PORTS

DHARAVI REDEVELOPMENT WORK TO BE FUNDED VIA SPV, INTERNAL ACCRUALS

India lost ₹10,319 crore to cyber heists in three years: I4C CEO

DARK WEB. 'I4C is working out SoP to help banks with speedy grievance redressal of online financial frauds'

Dalip Singh
New Delhi

India has lost ₹10,319 crore to reported cyber heists since April 2021, and of that, ₹1,127 crore belonging to 4.5 lakh victims was blocked due to prompt government initiatives. But only 9 to 10 per cent of the money was returned to victims, said Rajesh Kumar, CEO of India Cyber Crime Coordination Centre (I4C).

I4C, a specialised cyber fraud detection and prevention unit under the Union Home Ministry, is in the process of working out a Standard Operating Procedure (SoP) to help banks with speedy grievance redressal of online financial frauds, Kumar told reporters at the annual press conference, while acknowledging that more capacity enhancement efforts are required for better output. Senior MHA officers, such as Deepak Virmani and Rupa M, who are part of I4C, were also present on the dais.

"Union Home Minister Amit Shah has asked us to find a solution. There are two good practices, one offered by Gujarat and the other by Karnataka. In Gujarat, Lok Adalat passes orders, which banks have to comply with for the release of the defrauded amount.

"Likewise, in Bengaluru, Metropolitan Magistrate seeks a report from local police, and on that basis, orders the return of the amount lost. The SoP should be complete in the next few months," said the I4C CEO. Investment scams are the most common to cheat people under the pretext of making good money. Next comes loan app scams, customer care cases, impersonation cases and sextortion, said Kumar. Kumar advised that people should immediately dial 1930, the national helpline number, within one hour of occurance of the cyber crime, which he dubbed as the golden hour. The changes of recovering online stolen money are high during the golden hour, he remarked.

BIG-TIME SCAM. Investment scams are the most common to cheat people under the pretext of making good money

HOTSPOTS

In India the the hotspots of virtual offences are Jharkhand, Bihar, West Bengal, Rajasthan, Delhi, Haryana, and UP, while global operations are being run by organised gangsters based out of Myanmar, Vietnam, and China, he said.

According to a presentation given by the CEO, Haryana tops among the States in online fraud cases with 381 cases, followed by Telangana (261), Uttarakhand (243), Gujarat (226) and Goa (166). Similarly, Delhi reports the highest cases among UTs at 755, Chandigarh stood second with 432 cases, Puducherry (209), Andaman and Nicobar Islands (192) and Daman and Diu (104).

IT firms' GenAI biz in focus in 'weaker' Q3

Midcap players expected to do better than larger peers, say analysts

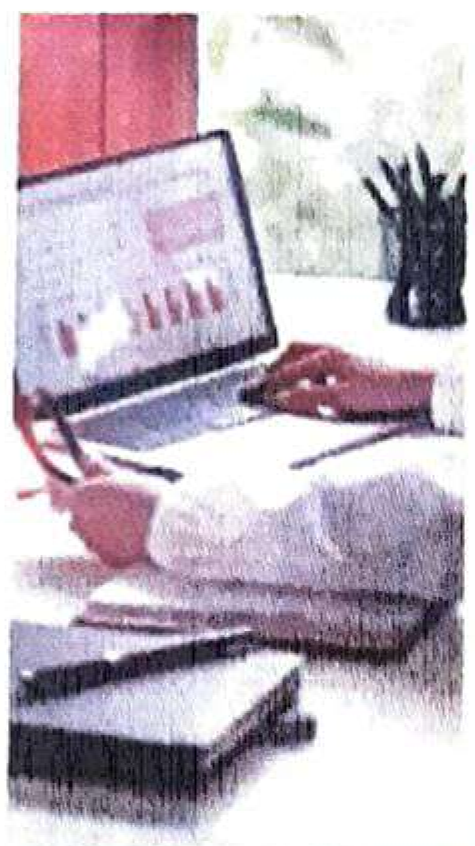

MIXED BAG

(FIGURES IN ₹ CR)	NET SALES	% CHANGE		EBITDA	% CHANGE		PAT	% CHANGE	
	Q1FY24E	Q-o-Q	Y-o-Y	Q1FY24E	Q-o-Q	Y-o-Y	Q1FY24E	Q-o-Q	Y-o-Y
Tata Consultancy Services	60,259	1.0	3.5	16,123	2.4	3.7	11,625	2.9	7.8
Infosys	38,670	-0.8	0.9	9,053	-4.1	-4.4	6,167	-0.2	-7.0
HCL Technologies	28,154	5.6	5.6	6,374	7.4	0.1	4,182	9.7	2.5
Wipro	22,293	-1.0	-4.0	4,151	-1.3	-8.9	2,685	1.5	-11.4
LTIMindtree	9,140	2.6	6.0	1,712	4.9	24.5	1,230	5.9	22.9

Note: Ebitda refers to earnings before interest, tax, depreciation, and amortisation, and PAT refers to profit after tax
Source: Bloomberg; compiled by BS Research Bureau

SHIVANI SHINDE
Mumbai, 3 January

India's top technology companies will witness a weaker revenue expansion in the third quarter (October – December) of the current financial year (Q3FY24) – along expected lines – on the back of furloughs and no blockbuster deals, analysts said, even as the momentum gained from Generative AI (GenAI) is likely to take centre stage.

IT services and consulting firm Accenture's first quarter numbers in FY24 showed a significant pick up in GenAI spending. It signed new bookings to the tune of $450 million in this space, a surge from the $300 million signed in the whole of FY23.

The Street is expecting Indian IT players to share the momentum on the GenAI pick-up in this quarter.

"Spending on GenAI may not be a significant growth driver for most services firms and software firms. Growth projections for CY2024 by major software vendors can provide an early indication. For example, Adobe's guidance for CY2024 indicated only a modest boost to higher-priced software subscriptions that include GenAI capabilities," said a Kotak Institutional Equities report on Generative AI. Analysts predict large-cap IT services firms — TCS, Infosys, HCLTech, Wipro and LTIMindtree — to clock revenue growth in the range of negative 1.5 per cent to a positive 4.6 per cent.

The majority of the analyst firms are also expecting midcaps to perform better than their largecap peers in this quarter.

"While the cost pressure and changing customer preferences continue to increase tech intensity in enterprises' businesses could result in the increased offshoring work for India's IT services in the medium term. IT budgets are likely to be prioritised in areas of automation and cost efficiencies in the near-term, in our view," said a note from Nomura Global Market Research.

Operating margins will be under pressure due to extended furloughs. In the case of Infosys, and Wipro margins may be impacted due to salary hikes. Kumar Rakesh, of BNP Paribas Securities, in his note shares that this quarter would be the last in the trough of an uncertain cycle.

"We also expect some companies to see higher-than-usual furloughs, impacting revenue, but we see it partially being offset by mega deal ramp-ups," he explained. What also makes this quarter a relatively softer quarter compared to others is the absence of any mega-deal announcements. The deal flows continue to be from the UK and Europe rather than the US — the sector's largest market. "An analysis of the publicly announced deal wins in 3QFY24 of the key IT companies reveal a surprising dip in wins from North America compared to the earlier quarters. In addition, no mega deals have been announced compared to six in the previous quarter. Most deals are from Europe-headquartered clients," said Kalwaljeet Saluja, Sathiskumar S, and Vamshi Krishnan of Kotak Institutional Equities in their report.

Canara Bank's Avante Garde on AI and ML

— M Raghuram

Venturing into uncharted territories of modern data management, Canara Bank is embracing the establishment of a Data Lakehouse. This avant-garde approach seamlessly blends the scalability inherent in data lakes with the performance and user-friendliness characteristics of data warehouses. The strategic decision to adopt a Data Lakehouse is not arbitrary; it is a deliberate move to harness the benefits of the existing Data Warehouse while simultaneously creating a scalable and cost-effective repository capable of processing a diverse array of data types.

However, this move is not isolated; it is part of a broader, more comprehensive strategy. Canara Bank is constructing an end-to-end Data Analytics platform—a technological ecosystem designed to facilitate a systematic and seamless approach to Analytics. This platform spans the entire lifecycle of data, from the moment of its ingestion to the derivation of actionable insights and the creation of constructive feedback loops. The overarching goal is to bring structure and formality to the bank's present analytics activities, transforming them into a more system-driven paradigm.

In a move that underscores Canara Bank's commitment to excellence, the bank has forged strategic partnerships to materialise the vision of its Data Lakehouse. Collaborations with global giants such as NEC Corporation and Hewlett Packard add a significant dimension to this initiative, marrying the financial acumen of the bank with the technological prowess of these industry leaders.

As Canara Bank propels itself into the future of banking technology, it recognises the indispensable role of cloud computing. To harness the benefits of Artificial Intelligence (AI) and Machine Learning (ML) in the cloud, the bank has ventured into the expansive domain of Microsoft Azure Cloud. This platform, boasting end-to-end capabilities, offers scalable, reliable, and advanced solutions tailored to cater to a myriad of AI/ML use cases. Collaborative efforts with M/s. Biz-Metric and M/s. Microsoft underscores Canara Bank's commitment to staying at the forefront of technological innovation.

The adoption of cloud computing opens an abundance of opportunities for the bank:

- **Automation of Multiple Processes:** Streamlining operations through automation.
- **Cloud-Native Data Mesh:** Implementing a high-scalability, robust, and flexible data mesh.
- **Advanced Infrastructure Technologies:** Embracing Containerisation, Microservices, and Serverless Computing.
- **Exploring Uncharted Territories:** Delving into new realms like Generative AI.

Canara Bank's Bold Step into AI/ML: the Flagship Data and Analytics Centre

Canara Bank is embarking on a substantial AI/ML journey with the grand opening of its new flagship Data and Analytics Centre on January 1, 2024. Nestled within its Information Technology Wing located at M.G. Road, Bengaluru, this state-of-the-art centre stands as a beacon of excellence, geared with cutting-edge facilities to foster innovation and collaboration. This establishment is designated as the focal point for the bank's Analytics department, which is aspiring to become an incubation centre for analytical initiatives. The overarching goal is to harness AI/ML capabilities effectively, generating value for all stakeholders associated with the bank.

In a strategic move, the bank is delving into the implementation of a Data Lakehouse, a modern approach to data management merging the scalability of data lakes with the performance of data warehouses. This initiative enables Canara Bank to leverage existing Data Warehouse benefits while establishing a scalable and cost-effective repository capable of processing diverse data types. Simultaneously, the bank is constructing an end-to-end Data Analytics platform, facilitating a systematic approach from data ingestion to insights and feedback.

The objective is to formalise existing activities and transition to a more system-driven analytical model. Collaborating with NEC Corporation and HP, the bank is forging ahead with its data lake house endeavor.

Financial inclusion of farmers — the digital way

Digital financial services can play a key role in meeting the credit needs of the unbanked in rural areas

Kushankur Dey

Digital financial services appear to have impacted financial inclusion progress as reported by the Reserve Bank of India's Financial Inclusion (FI) Index. It is worth noting that digital financial inclusion in payments has contributed to the FI index score more compared to credit, insurance, and investment services.

Studies show that while India has made considerable progress in traditional financial inclusion due to the implementation of PMJDY, the improvement in fintech-driven financial inclusion is, however, lower than the average of Asia-Pacific.

Furthermore, RBI's "quality" financial inclusion subindex suggests that inequality and regional disparity in credit and deposit access are significantly high.

To improve and rationalise the FI Indexing, the contribution of (digital) agri-financial services in financial inclusion needs to be considered as there are about 14.5 crore farmers, among which PM Kisan beneficiaries are 8.56 crore as of July 31, 2023, and Kisan Credit Card holders are 7.35 crore. Therefore, about five crore farmers need to be brought into the fold of financial inclusion.

From the supply side, there is regional disparity in agri-finance distribution, with a global finance gap of $170 billion as of 2021-22.

So does fintech make financial services accessible and affordable to the unbanked, and if yes, then at what costs? Do digital financial service providers use and complement the existing bank network to reach the unbanked? How can digital financial services democratise finance access to farmers?

DIGITAL AGRI-FINANCE

Digital financial services in agriculture can support and deepen financial inclusion of farmers in emerging markets and developing economies.

* Digitalisation of savings groups helps mainstream the informal sector into the formal one.

* Digitalised credit processes reduce costs and risks for financial service providers to serve agri-value chain actors and farmers. A few NBFCs offer customised loan products through their private or quasi-cooperative digital platform, onboarding farmers and ag-tech start-ups.

* Digitalising value chain activities leverages farmer-buyer relationships, and data collected through digital procurement solutions can estimate production and credit risks.

FARM FUNDS. Digital path ISTOCK.COM

* Embedded finance utilising Application Programming Interfaces can integrate financial services within the platform with other digital agricultural services, such as crop and weather advisories.

* Pay-as-you-go (PAYG) uses mobile money for asset access, such as irrigation pumps or solar panels, through frequent micro-installment and remote-locking technologies that allow service providers to interrupt the service remotely in case of default or dues.

POLICY SUGGESTIONS

First, financing gap assessment by on-boarding multiple users such as Farmer Producer Companies and Cooperatives on the digital platform is crucial to deepening financial inclusion of farmers.

Second, digital financial services can deepen financial inclusion, reducing information asymmetry in financial markets and transaction costs.

Third, investment in digital and financial literacy and telecommunication network coverage can deepen the penetration of digital financial services and help fintech and regional rural, and cooperative banks to co-exist.

Fourth, the Centre's initiative in making data-driven agricultural financial services delivery including farmer data, loan disbursement specifics, interest subvention claims, and scheme utilisation progress is worth mentioning.

While per capita land availability is shrinking, and the new generation of farmers is losing interest in agriculture, digital financial solutions can engage tech-savvy farmers' children.

The writer teaches at IIM Lucknow. Views expressed are personal.

ಪೆಟ್ರೋಲ್, ಡೀಸೆಲ್ ಬೆಲೆ ಇಳಿಕೆಯಿಲ್ಲ

ದೆಹಲಿ: 'ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಾಗತಿಕ ತೈಲ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಲುಕಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಮತ್ತು ಡೀಸೆಲ್ ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಸ್ತಾವವು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮುಂದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಸಚಿವ ಹರ್ದೀಪ್ ಸಿಂಗ್ ಪುರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಬುಧವಾರ ಸುದ್ದಿಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ ನಾಡಿ, 'ಕಚ್ಚಾ ತೈಲ ದರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಾವು ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾ ಗಾಗಿ, ಇಂಧನ ಬೆಲೆ ಇಳಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ದಂತೆ ತೈಲ ಮಾರಾಟ ಕಂಪನಿಗಳ ಜತೆಗೆ ಸರಕಾರ ಯಾವುದೇ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದರು. ಷೇರು ಮಾರು ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ್ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಕಂಪನಿಯ ಷೇರು ಶೇ 3.24, ಇಂಡಿಯನ್ ಆಯಿಲ್ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಶೇ 1.8 ಹಾ ಗೂ ಭಾರತ್ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಷೇರಿನ ಮೌಲ್ಯದ ಶೇ 1.07ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ದರು. ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಮತ್ತು ಡೀಸೆಲ್ ಬೆಲೆ ಕಡಿತವಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ವದಂತಿಯಿಂದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ತೈಲ ಕಂಪನಿಗಳ ಷೇರುಗಳು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿವೆ ಎಂದರು. ದೈನಂದಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಇಂಧನದ ಬೆಲೆ ಇಳಿಸುವ ಅವಕಾಶ ವನ್ನು ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ 21 ತಿಂಗಳಿನಿಂದಲೂ ಈ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಅದಾನಿ ಕಂಪನಿ ಷೇರು ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ

ಹಿಂಡನ್‌ಬರ್ಗ್ ರೀಸರ್ಚ್ ಕಂಪನಿ ಆರೋಪದ ತನಿಖೆ ಎಸ್‌ಐಟಿಗೆ ನೀಡಲು ಸುಪ್ರೀಂ ನಕಾರ

ದೆಹಲಿ: ಅದಾನಿ ಸಮೂಹದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂಡನ್‌ಬರ್ಗ್ ರೀಸರ್ಚ್ ಕಂಪನಿ ಮಾಡಿರುವ ಆರೋಪ ಕುರಿತ ತನಿಖೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷ ತನಿಖಾ ತಂಡಕ್ಕೆ (ಎಸ್‌ಐಟಿ) ಒಪ್ಪಿಸಲು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಬೆನ್ನಲ್ಲೇ ಅದಾನಿ ಕಂಪನಿಗಳ

ಷೇರು ಮೌಲ್ಯ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ. ಬುಧವಾರ ಷೇರುಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸೆನ್ಸೆಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ನಿಫ್ಟಿ ಇಳಿಕೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದರೂ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಆದೇಶವು ಅದಾನಿ ಕಂಪನಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ವರದಾನವಾಯಿತು.

ಅದಾನಿ ಒಡೆತನದ 10 ಕಂಪನಿಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವು ₹15 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಯ ಗಡಿ ದಾಟಿದೆ. ಬುಧವಾರ ಒಂದೇ ದಿನ ಅದಾನಿ ಸಮೂಹದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ₹64,189 ಕೋಟಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಾನಿ ಎನರ್ಜಿ ಸೆಲ್ಯೂಷನ್ಸ್ ಶೇ 11.60, ಅದಾನಿ ಟೋಟಲ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಷೇರಿನ ಮೌಲ್ಯ ಶೇ 9.84ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಅದಾನಿ ಗ್ರೀನ್ ಎನರ್ಜಿ ಶೇ 6, ಅದಾನಿ ಪವರ್ ಶೇ 4.99ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಅದಾನಿ ವಿಲ್ಮಾರ್ ಶೇ 3.97, ಎನ್‌ಡಿಟಿವಿ ಶೇ 3.66, ಅದಾನಿ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್ ಶೇ 2.45, ಅದಾನಿ ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಶೇ 1.39, ಅಂಬುಜಾ ಸಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಶೇ 0.94, ಎಸಿಸಿ ಷೇರು ಶೇ 0.10ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆ ದಾಖಲಿಸಿದೆ.

ಆರಂಭಿಕ ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ಅದಾನಿ ಎನರ್ಜಿ ಸೆಲ್ಯೂಷನ್ಸ್ ಶೇ 17.83, ಎನ್‌ಡಿಟಿವಿ ಶೇ 11.39, ಅದಾನಿ ಟೋಟಲ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಶೇ 9.99, ಅದಾನಿ ಗ್ರೀನ್ ಎನರ್ಜಿ ಶೇ 9.13 ಹಾಗೂ ಅದಾನಿ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್ ಷೇರು ಶೇ 9.11 ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿತ್ತು. ಅದಾನಿ ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಅಂಬುಜಾ ಸಿಮೆಂಟ್ಸ್ 52 ವಾರಗಳ ಹಿಂದಿನ ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ ದಾಖಲಿಸಿವೆ.

Sport

ATP 250's absence from the Indian calendar will be felt in more ways than one

N. Sudarshan
BENGALURU

From the turn of the millennium, big-ticket tennis in India during the first week of the year has been a near constant.

But for the Covid-related cancellation in 2021 and the shifting of the dates to early February in 2020 and 2022, either Chennai (18 times) or Pune (five) has ushered in the season ahead of the Australian Open.

The year 2024, however, is the first without the annual dose of top-level tennis in India, with the country's lone ATP 250 event now replaced by the Bank of China Hong Kong Tennis Open.

The five-year contract the organisers of the Tata Open Maharashtra in Pune had inked with owners IMG and RISE Worldwide ended with the 2023 edition. A significantly bigger financial outlay as a pre-condition for renewal proved the undoing.

Tennis legend Vijay Amritraj, also the president of the Tamil Nadu Tennis Association (TNTA), felt that India's absence from tennis' global map will take the sheen out of the sport in the country.

"We need a crown jewel," the 70-year-old told *The Hindu*. "Not just one in my opinion. We should be able to do two or three and make it like an Indian swing. Chennai has been the home of tennis. There is Kolkata, Maharashtra and a lot of other places who can do it."

Though the presence of an ATP 250 event in India hasn't helped improve the standards of men's singles tennis – Somdev Devvarman remains the last Indian to have reached a singles Tour-level final at home (2009) – doubles star and World No. 3 Rohan Bopanna felt that such tournaments can provide a fillip to many a budding career.

In fact, Bopanna's first Tour-level final came in Chennai in 2006 alongside Prakash Amritraj, and he has won three of his 24 Tour titles in India, all of them with Indian partners (2017: Jeevan Nedunchezhiyan, 2019: Divij Sharan, 2022: Ramkumar Ramanathan).

"It had a significant role in my journey as a tennis player," Bopanna said. "I qualified for singles twice there, and making the final with Prakash was a great feeling. And the Indians who won with me benefited from it.

"When it was in Chennai, people from Coorg could even drive down. For your families and friends to watch you play at the highest level was great. You don't get that often. We should have kept the tournament."

Huge void: 2024 will be the first year without the annual dose of top-level tennis in India. FILE PHOTO: EMMANUAL YOGINI

The loss comes at a time when there is a significant churn in tennis. In a calendar that is already bursting at the seams, cash-rich Saudi Arabia, which is hosting the annual Next Gen ATP Finals until 2027, is reportedly looking to add a start-of-the-season ATP Masters 1000 event.

Starting 2023, the Masters tournaments in Madrid, Rome and Shanghai have joined Indian Wells and Miami into becoming bloated 10-day affairs (96 players singles draws), leaving very little wriggle room for newer and smaller participants. Cincinnati and Canadian Open are set to follow suit, further shrinking the windows.

It also doesn't help that tennis is heavily concentrated in the Americas (North and South), Europe and Australia, leaving just 10 of 67 Tour-level competitions in 2024 for Asia and Africa. Even in Asia, four are in China (Chengdu, Zhuhai, Beijing, Shanghai) and two in West Asia (Doha and Dubai), with Tokyo, Hong Kong and Astana hosting one each. The whole of Africa has one ATP 250 – in Marrakech (Morocco).

"It's very important for the ATP and the WTA to pay attention to parts of the world where tennis needs to grow," said Amritraj. "We are the second most global sport after football, but Africa has no tennis at all and in Asia it's either China or the Middle East. So we need events in countries like India to keep the interest alive and for tennis to continue to be global."

Economics also plays a big role. While the total financial commitment at the last edition in Pune in 2023 was $713,495, a figure not too far from the $739,945 that Hong Kong has committed, there are hidden costs that skew the balance in favour of the rich.

If you lease the tournament, like Pune did from owners IMG and RISE Worldwide, you have to pay a hefty promoter fee, which often runs into hundreds of thousands of dollars. Then there is the appearance money that organisers may have to shell out if they want to attract the best players.

"Prize money is not a problem, but the other costs like promoter fee became unreasonable for us," said Sunder Iyer, secretary of the Maharashtra State Lawn Tennis Association (MSLTA) which conducted the Tata Open Maharashtra.

"Participation fee depends on what you want the tournament to be. Whether you want to invite big stars and increase ticketing revenue or do the tournament for the betterment of our [Indian] players. In 2023, we didn't pay any participation fee. It's always a trade off and that is something the tournaments have to decide."

In searing heat, Siraj has SA batters running for cover

ROSHAN THYAGARAJAN
NEWLANDS, DHNS

Hyderabad in summer isn't much too different from Cape Town in summer.

The season might be separated by a few months between the two countries, but that feeling of walking into a pre-heated oven is the same, it's as devoid of comfort as can be.

Mohammed Siraj knows this heat all too well.

Many a summer was spent on the streets of Tolichowki in Hyderabad. His late father - Mohammed Ghouse - didn't bother bringing the boy home because he had his hands full making ends meet by driving an autorickshaw.

His mother - Shabana Begum - had her hands full as she was a cleaner and a cook in the same neighbourhood.

Siraj, left to his own devices (aka skipping any form of formal education), would go from street to street, ground to ground finding people to play with.

It didn't matter if he played gully cricket with tennis balls or leather-ball cricket with the Charminar Cricket Club.

The boy wanted to bowl. He wasn't sure he could at first, but he then realised he had something many others around him didn't: heart.

Moreover, raised in this cauldron of heat and barely dreams, 'Miyan' knew if he could make it there, he could make it anywhere. You needn't look beyond Wednesday at Newlands to know that he has made it.

Mohammed Siraj produced one of the finest spells by an Indian pacer in South Africa on Wednesday. PTI

Since making his Test debut three years ago, the man with the most genial disposition in the team had cemented himself with 61 wickets from 22 games, including a couple of fifers.

He subsequently engineered himself to become a force in limited-overs cricket too, but all those accolades took the backseat as he ran through South Africa in one of the most on-target spells bowled by an Indian pacer. Ever.

He finished his one and only spell of the day with three maidens, 15 runs and six wickets.

He achieved this in nine overs in the kind of soul-sapping heat which melted the scalps and spirits of people in the stands and those under the trees.

It was unreal to expect India's opening bowlers to keep at it for long. Bumrah bowled six, but Siraj by then had picked up three wickets for five runs in the same time so he was seen convincing skipper Rohit Sharma to keep him on.

Surely enough, three more wickets followed, including one with an absolute snorter - a rearing anomaly from length - to remove David Bedingham.

Two balls later, he would have Marco Jansen with a leg-cutter. That was the moment of his third fifer in Tests. At the end of that over, his figures read: 8-2-9-5.

Rohit didn't need any convincing to give Siraj another. He conceded his first boundary in the over as Kyle Verreynne flicked the rare ball on the pads to the fence.

Next ball: Siraj dropped it slightly short, but it was too tight for a cut and Verreynne couldn't help himself and went for it. The ball landed safely into the hands of Shubman Gill at second slip.

After figures of 9-3-14-5, Rohit asked Siraj to kick up his heels. He had more than done his job. He had bowled 45 dot balls out of the 54 deliveries and had reduced South Africa to a heap of disappointment.

This is certainly one of the impressive shows by an Indian pacer against South Africa in South Africa.

But as a story, few can rival Siraj's: 'Forged in hell and heaven sent'.

WRESTLING

Junior wrestlers hit the streets

Grapplers blame Punia and Co for the mess in WFI, seek UWW intervention

NEW DELHI, PTI

The ongoing crisis in Indian wrestling took a new twist on Wednesday when hundreds of junior wrestlers assembled at Jantar Mantar for a symbolic three-hour protest against the loss of one crucial year of their careers, a situation for which they blamed top grapplers Bajrang Punia, Sakshi Malik and Vinesh Phogat.

Loaded in buses, the junior wrestlers arrived from different parts of Uttar Pradesh, Haryana and Delhi, catching the police unawares.

Close to 300 of them came from Arya Samaj Akhara in Chhaprauli, Baghpat while many others came from the Virender Wrestling Academy in Narela. The security personnel struggled to control them as they shouted slogans against Punia, Malik and Phogat.

Braving cold conditions, the junior wrestlers arrived at Jantar Mantar at 11am and left after three hours with a warning that if the government does not lift the WFI suspension within 10 days, they will start returning their awards.

The protesters were carrying banners that read: 'UWW (United World Wrestling) save our wrestling from these 3 wrestlers'.

Another banner read: 'Kar Diya Desh Ki Kushti Ko Barbaad: Sakshi Bajrang, Vinesh Phogat'.

Soon after the election of new office-bearers, the Wrestling Federation of India (WFI) announced the hosting of the under-15 and under-20 Nationals in Gonda, UP but the ministry suspended the body, leading to the cancellation of the proposed tournament.

Several wrestlers, who could have competed in the junior categories for one last time, lost the opportunity.

"It was a symbolic protest. We are giving 10 days' time to the government to revoke the suspension of the new WFI and allow it to hold age group nationals.

"If they don't do it, we will start returning our Arjuna and other awards to the government just like Bajrang and Vinesh have done," warned Greco-Roman wrestler Sunil Rana.

Hundreds of peeved junior wrestlers staged a surprise protest at Jantar Mantar in New Delhi on Wednesday against the loss of one crucial year of their careers owing to the ongoing crisis in WFI. PTI

Ad-hoc panel announces U-15, U-20 Nationals

The ad-hoc panel, managing wrestling affairs in the country, on Wednesday announced organisation of U-15 and U-20 National championships within six weeks, hours after junior wrestlers held a protest at Jantar Mantar.

The panel "acknowledged the concerns" of the wrestlers who have been hit hard by the year-long protests by top India grapplers.

Bhupender Singh Bajwa, chairman of the panel, assured the junior wrestlers that he would soon organise the sub-junior and junior Nationals in Gwalior.

ಮೊದಲ ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್: ಒಂದೂ ರನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಟೀಮ್ ಇಂಡಿಯಾ 7 ವಿಕೆಟ್ ಪತನ | 6 ವಿಕೆಟ್ ಪಡೆದ ಸಿರಾಜ್

55 ರನ್‌ಗಳಿಗೆ ಆಲೌಟಾದ ಹರಿಣಗಳು

ದೆಹಲಿ: ಹಲವು ರೋಚಕ ಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ದ.ಆಫ್ರಿಕಾ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ನಡುವೆ ಕೇಪ್‌ಟೌನ್ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ 2ನೇ ಟೆಸ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಅಂತಿಮ ಟೆಸ್ಟ್ ಪಂದ್ಯದ ಮೊದಲ ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಟೀಮ್ ಇಂಡಿಯಾ ಅತಿಥೇಯ ಪಡೆಯನ್ನು ಕೇವಲ 55 ರನ್‌ಗಳಿಗೆ ಆಲೌಟ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಇತ್ತ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಬೌಲಿಂಗ್‌ಗೆ ಟೀಮ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಕೊನೆಯ ಆರು ವಿಕೆಟ್‌ಗಳು ಒಂದೂ ರನ್ ಗಳಿಸದೆ ಪತನಗೊಂಡವು.

ಡೀನ್ ಎಲ್ಗರ್ ಪಡೆ ಗಳಿಸಿದ ಅಲ್ಪ ಮೊತ್ತದೆದುರು ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಆರಂಭಿಸಿದ ಭಾರತ ತಂಡದ ಏಳು ಬ್ಯಾಟ್ಸ್‌ಮನ್‌ಗಳು ಸೊನ್ನೆ ಸುತ್ತಿದರು. ಟೀ ಇಂಡಿಯಾ 153 ರನ್‌ಗಳಿಗೆ ಆಲೌಟ್ ಆಯಿತಾದರೂ, ನಾಯಕ ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ (39), ಆರಂಭಿಕ ಬ್ಯಾಟ್ಸ್‌ಮನ್ ಶುಭಮನ್ ಗಿಲ್ (36), ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ (46) ಮತ್ತು ಕೆ.ಎಲ್.ರಾಹುಲ್ (8) ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಯಾರೂ ಖಾತೆ ತೆರೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಟಾಸ್ ಗೆದ್ದು ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಆಫ್ರಿಕಾ ತಂಡದ ನಾಯಕ ಡೀನ್ ಎಲ್ಗರ್ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ವೇಗಿ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಸಿರಾಜ್ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿಸಿದರು. ಹರಿಣಗಳ ಪಡೆ ಮೇಲೆ ಬಿರುಗಾಳಿಯಂತೆ ಎರಗಿದ ಅವರು, 9 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 15 ರನ್ ನೀಡಿ ಪ್ರಮುಖ ಆರು ವಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಬಳಿಸಿದರು.

ಭಾರತ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ತಂಡದ ವೇಗಿಗಳ ಶಿಸ್ತಿನ ದಾಳಿಗೆ ಬೆದರಿದ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಬ್ಯಾಟರ್‌ಗಳ ಆಟ, ಎರಡನೇ ಟೆಸ್ಟ್ ಪಂದ್ಯದ ಮೊದಲ ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 23.2 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲೇ ಅಂತ್ಯವಾಯಿತು. ಆತಿಥೇಯ ತಂಡವನ್ನು ಕೇವಲ 55 ರನ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ ಪಡೆ, ಟೆಸ್ಟ್ ಕ್ರಿಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಮೋಘ ದಾಖಲೆಯೊಂದನ್ನು ತನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಂಡಿತು. ಮಧ್ಯಮ ಕ್ರಮಾಂಕದ ಬ್ಯಾಟರ್‌ಗಳಾದ ಡೇವಿಡ್ ಬೆಡಿಂಗ್‌ಹ್ಯಾಮ್ (12) ಮತ್ತು ಕೈಲ್ ವೆರೆಯನ್ (15) ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಯಾವೊಬ್ಬ ಬ್ಯಾಟರ್‌ಗೆ ಎರಡಂಕಿ ಮೊತ್ತ ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

34ನೇ ಓವರ್‌ನ ಮೊದಲ ಎಸೆತದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎಲ್.ರಾಹುಲ್ ಅವರನ್ನು ಔಟ್ ಮಾಡಿದ ಲುಂಗಿ, ಮೂರನೇ ಎಸೆತದಲ್ಲಿ ರವೀಂದ್ರ ಜಡೇಜಾ ಮತ್ತು 5ನೇ ಎಸೆತದಲ್ಲಿ ಜಸ್ಪ್ರೀತ್ ಬುಮ್ರಾಗೆ ಪೆವಿಲಿಯನ್ ದಾರಿ ತೋರಿದರು. ನಂತರದ ಓವರ್ ಎಸೆದ ಕಗಿಸೊ ರಬಾಡ, 2, 4 ಮತ್ತು 5ನೇ ಎಸೆತಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ, ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಸಿರಾಜ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃಷ್ಣ ವಿಕೆಟ್ ಪಡೆದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಟೀಂ ಇಂಡಿಯಾದ ಕೊನೆಯ ಆರು ವಿಕೆಟ್‌ಗಳು ಕೇವಲ 11 ಎಸೆತಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ರನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಪತನವಾದವು.

ವೇಗಿಗಳಿಗೆ ಪಿಚ್ ಸಹಕಾರಿ

ಮೊದಲ ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಪ್‌ಟೌನ್ ಪಿಚ್ ಉಭಯ ತಂಡಗಳ ವೇಗದ ಬೌಲರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಯಿತು. ಟೀಮ್ ಇಂಡಿಯಾ ವೇಗಿ ಸಿರಾಜ್ 6, ಬುಮ್ರಾ ಮತ್ತು ಮುಖೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ತಲಾ 2 ವಿಕೆಟ್. ರಬಾಡ, ಲುಂಗಿನಿ ಎನ್‌ಗಿಡಿ ಹಾಗೂ ನಾಂಡ್ರೆ ಬರ್ಗರ್ ತಲಾ ತಲಾ ಮೂರು ವಿಕೆಟ್ ಕಬಳಿಸಿದರು.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸ್ಕೋರ್:

ಮೊದಲ ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್:
ದ.ಆಫ್ರಿಕಾ: ಮಾರ್ಕ್ರಾಮ್ (36) ಡೀನ್ ಎಲ್ಗರ್ (12) ರಬಾಡ (38ಕ್ಕೆ 3) ಲುಂಗಿನಿ ಎನ್ಗಿಡಿ (30ಕ್ಕೆ3) ಭಾರತ: ರೋಹಿತ್ (39) ಗಿಲ್ (36) ಕೊಹ್ಲಿ.

ಭಾರತ ಪರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬೌಲಿಂಗ್ ಪ್ರದರ್ಶನ

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ವಿರುದ್ಧದ 2ನೇ ಟೆಸ್ಟ್ ಪಂದ್ಯದ ಮೊದಲ ಇನಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊಹ್ಮದ್ ಸಿರಾಜ್ 9 ಓವರ್ ಬೌಲಿಂಗ್ ಮಾಡಿ 15 ರನ್ ಕೊಟ್ಟು ಆರು ವಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಬಳಿಸಿದರು. ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಟೆಸ್ಟ್ ಪಂದ್ಯದ ಇನಿಂಗ್ಸ್‌ವೊಂದರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಪರ ಉತ್ತಮ ಬೌಲಿಂಗ್ ಸಾಧನೆ ತೋರಿದ ಮೂರನೇ ಬೌಲರ್ ಎನಿಸಿಕೊಂಡರು.

- 23.2 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲೇ ಮುಗಿಯಿತು ದ.ಆಫ್ರಿಕಾ ಮೊದಲ ಇನಿಂಗ್ಸ್
- 11 ಎಸೆತಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ತಂಡದ 6 ವಿಕೆಟ್ ಪತನ

ರಾಮ್ ಸಿಯಾ ರಾಮ್ ಹಾಡಿಗೆ ಕೊಹ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ

ಪಂದ್ಯದ ವೇಳೆ ಕೇಪ್‌ಟೌನ್‌ನ ನ್ಯೂಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಬುಧವಾರ 'ರಾಮ್ ಸಿಯಾ ರಾಮ್' ಹಾಡು ಹಾಕಲಾಯ್ತು. ಈ ವೇಳೆ ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಮನಂತೆ ಪೋಸ್ ನೀಡಿ, ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳ ತೋರ್ಪಡಿಸುವ ನೃತ್ಯ ಮಾಡಿದ ವಿಡಿಯೋ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಲ್ಲಿ ವೈರಲ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಆಟಗಾರ ಕೇಶವ್ ಮಹರಾಜ್ ಬ್ಯಾಟಿಂಗಿಳಿದಾಗ ಕ್ರೀಡಾಂಗದಣದ ಡಿಜೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ರಾಮ್ ಸಿಯಾ ಹಾಡು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲಾಗುದ ವಿಡಿಯೋ ಈಗ ಸಖತ್ ವೈರಲ್ ಆಗಿದೆ. ಇವರು ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್, ಬಾಲಿಂಗ್‌ಗೆ ಬಂದ ಪ್ರತಿ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲೂ ಈ ಹಾಡು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೇಪ್‌ಟೌನ್ ಟೆಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವೇಗಿಗಳ ಆರ್ಭಟ • ಬ್ಯಾಟರ್‌ಗಳ ಪರದಾಟ • ಸಿರಾಜ್‌ಗೆ ಆರು ವಿಕೆಟ್ • ಕೊಹ್ಲಿ ದಿಟ್ಟ ಆಟ

ನ್ಯೂಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಕೆಟ್ ಪತನದ ಭರಾಟೆ

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ವಾರ್ತೆ

ಕೇಪ್‌ಟೌನ್: ನ್ಯೂಲ್ಯಾಂಡ್ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಬುಧವಾರ ವೇಗದ ಬೌಲರ್‌ಗಳದ್ದೇ ಪಾರುಪತ್ಯ. ಬ್ಯಾಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಪೆವಿಲಿಯನ್ ಪರೇಡ್ ಮಾತ್ರ!

ಇಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಭಾರತ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ನಡುವಣ ಸರಣಿಯ ಎರಡನೇ ಟೆಸ್ಟ್‌ನ ಪ್ರಥಮ ದಿನವೇ 23 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳು ಪತನವಾದವು. ಸರಣಿಯ ಮೊದಲ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನಿಂಗ್ಸ್ ಮತ್ತು 32 ರನ್‌ಗಳಿಂದ ಗೆದ್ದಿದ್ದ ಆತಿಥೇಯ ತಂಡವು ಇಲ್ಲಿ ಟಾಸ್ ಗೆದ್ದು ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ಬ್ಯಾಟರ್‌ಗಳ ಸ್ವರ್ಗವೆಂದೇ ಬಿಂಬಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಪಿಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ತಿರುವುಮುರುವಾಯಿತು.

ಭಾರತದ ವೇಗಿ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಸಿರಾಜ್ (15ಕ್ಕೆ6) ದಾಳಿಗೆ ತತ್ತರಿಸಿದ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ 23.2 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 55 ರನ್ ಗಳಿಸಿ ಆಲೌಟ್ ಆಯಿತು. 121 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಆತಿಥೇಯರ ಮೊದಲ ಇನಿಂಗ್ಸ್ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

ಊಟದ ವಿರಾಮದ ನಂತರ ಇನಿಂಗ್ಸ್ ಆರಂಭಿಸಿದ ಭಾರತ ತಂಡ 34.5 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 153 ರನ್ ಗಳಿಸಿ ಆಲೌಟ್ ಆಯಿತು. ಇದರೊಂದಿಗೆ 98 ರನ್‌ಗಳ ಮುನ್ನಡೆ ಗಳಿಸಿತು. ಎರಡನೇ ಇನಿಂಗ್ಸ್ ಆರಂಭಿಸಿದ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ತಂಡವು ದಿನದಾಟದ ಮುಕ್ತಾಯಕ್ಕೆ 17 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 3 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ 62 ರನ್ ಗಳಿಸಿದೆ. ಈ ಇನಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಕೇಶ್ ಕುಮಾರ್ (25ಕ್ಕೆ2) ಆತಿಥೇಯರಿಗೆ ಆರಂಭಿಕ ಪೆಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು.

ಸೊನ್ನೆಗೆ ಆರು ವಿಕೆಟ್: ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ತಂಡವು ಉತ್ತಮ ಮೊತ್ತದ ಮುನ್ನಡೆ ಗಳಿಸುವ ಭರವಸೆ ಮೂಡಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾಟಕೀಯ ತಿರುವು ಕಂಡ ಇನಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ 'ವಿಶ್ವದಾಖಲೆಯ ಕುಸಿತ' ಕಂಡಿತು. 33 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 4 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ 153 ರನ್ ಗಳಿಸಿತ್ತು, ಇದರ ನಂತರದ 11 ಎಸೆತಗಳಲ್ಲಿ ಆರು ವಿಕೆಟ್‌ಗಳು ಪತನಗೊಂಡವು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಂಡದ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಒಂದೂ ರನ್ ಸೇರಲಿಲ್ಲ.

ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ (46; 59ಎ, 4X6, 6X1) ಮತ್ತು ಕೆ.ಎಲ್. ರಾಹುಲ್ (8; 33ಎ) ಅವರ ಜೊತೆಯಾಟ ಕುದುರಿತ್ತು. ಆದರೆ 34ನೇ ಓವರ್‌ನ ಮೊದಲ ಎಸೆತದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಹೊಡೆತವಾಡಿದ ರಾಹುಲ್ ಔಟಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಭಾರತ ತಂಡವು ಕುಸಿಯಿತು. ಅದೇ ಓವರ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಹುಲ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು ಮೂರು ವಿಕೆಟ್ ಕಬಳಿಸಿದ ಲುಂಗಿ ಗಿಡಿ ಮಿಂಚಿದರು. ನಂತರದ ಓವರ್‌ನಲ್ಲಿ ರಬಾಡ ಅವರು ಕೊಹ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧಕೃಷ್ಣ ವಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು. ಸಿರಾಜ್ ರನ್‌ಔಟ್ ಆದರು.

ಇನಿಂಗ್ಸ್ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಘಾತ ಎದುರಾಯಿತು. ಮೂರನೇ ಓವರ್‌ನಲ್ಲಿ ರಬಾಡ ಎಸೆತದ ವೇಗ ಅಂದಾಜಿಸುವಲ್ಲಿ ಎಡವಿದ ಯಶಸ್ವಿ ಜೈಸ್ವಾಲ್ ಕ್ಲೀನ್‌ಬೌಲ್ಡ್ ಆದರು. ನಾಯಕ ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ (39; 50ಎ, 4X7) ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಕ್ರಮಾಂಕದಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಬಂದ ಶುಭಮನ್ ಗಿಲ್ (36; 55ಎ, 4X5) ಎರಡನೇ ವಿಕೆಟ್ ಜೊತೆಯಾಟದಲ್ಲಿ 55 ರನ್ ಸೇರಿಸಿದರು. ರಾಹುಲ್ ಮತ್ತು ಕೊಹ್ಲಿ ಐದನೇ ವಿಕೆಟ್ ಜೊತೆಯಾಟದಲ್ಲಿ 43 ರನ್ ಗಳಿಸಿದರು.

ಎಲ್ಗರ್ ಕೊನೆಯ ಇನಿಂಗ್ಸ್: ವಿದಾಯದ ಪಂದ್ಯವಾಡಿದ ಡೀನ್ ಎಲ್ಗರ್ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಜೀವನದ ಕೊನೆ ಇನಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ 12 ರನ್ ಗಳಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೌಂಡರಿಗಳಿದ್ದವು. ಅವರು ಏಡನ್ ಮರ್ಕರಂ ಜೊತೆಗೆ ಮೊದಲ ವಿಕೆಟ್ ಜೊತೆಯಾಟದಲ್ಲಿ 37 ರನ್ ಸೇರಿಸಿದರು.

11ನೇ ಓವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಕೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಹಾಕಿದ ಎಸೆತದಲ್ಲಿ ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ ಪಡೆದ ಕ್ಯಾಚ್‌ಗೆ ಎಲ್ಗರ್ ಔಟಾದರು. ಅವರು ಮೊದಲ ಇನಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ 4 ರನ್ ಗಳಿಸಿದ್ದರು. ಭಾರತದ ಎದುರು ಟೆಸ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರನ್ ಗಳಿಸಿದ ಬ್ಯಾಟರ್ ಆದರು.

ಭಾರತ ವಿರುದ್ಧ ಕನಿಷ್ಠ ರನ್ ದಾಖಲೆ: ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಮೊದಲ ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ 55 ರನ್ ಭಾರತದ ವಿರುದ್ಧ ತಂಡವೊಂದು ಗಳಿಸಿದ ಕನಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತ ಇದಾಗಿದೆ. 2021ರಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ತಂಡವು 62 ರನ್‌ಗೆ ಆಲೌಟ್ ಆಗಿದ್ದು ಈವರೆಗಿನ ದಾಖಲೆಯಾಗಿತ್ತು.

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದ ವಿಕೆಟ್ ಪಡೆದ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ತಂಡದ ಆಟಗಾರರು –ಪಿಟಿಐ ಚಿತ್ರ

ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ

ಆರು ವಿಕೆಟ್ ಪಡೆದ ಭಾರತದ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಸಿರಾಜ್ ಬೌಲಿಂಗ್ – ಎಎಫ್‌ಪಿ ಚಿತ್ರ

ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನ್ ಬೆಂಬಲಿಗರ ಘೋಷಣೆ

ಕೇಪ್‌ಟೌನ್ (ಪಿಟಿಐ): 'ಇಸ್ರೇಲ್ ಸೇನೆ ಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿರುವ 19 ವರ್ಷದೊಳಗಿನವ ತಂಡದ ನಾಯಕ ಡೇವಿಡ್ ಟೀಗರ್ ಅವರನ್ನು ತಂಡದಿಂದ ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಆಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನ್ ಪರ ಗುಂಪು, ಎರಡನೇ ಟೆಸ್ಟ್ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ನ್ಯೂಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದ ಹೊರಗೆ ಇಸ್ರೇಲ್ ವಿರೋಧಿ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗಿತು.

'ಜನಾಂಗೀಯ ತಾರತಮ್ಯ ಎಸಗುತ್ತಿರುವ ಇಸ್ರೇಲ್ ಅನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿ' ಎಂದು ಪ್ರತಿಭಟನಕಾರರು ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಫಲಕಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ಟೀನ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡು ವಂತೆಯೂ ಗುಂಪು ಘೋಷಣೆ ಕೂಗಿತು.

ಸ್ಕೋರ್ ಕಾರ್ಡ್

ಮೊದಲ ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್: ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ 55 (23.2 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)

ಮರ್ಕರಂ ಸಿ ಜೈಸ್ವಾಲ್ ಬಿ ಸಿರಾಜ್ 2 (10ಎ)
ಎಲ್ಗರ್ ಬಿ ಸಿರಾಜ್ 4 (15ಎ)
ಝೊರ್ಜಿ ಸಿ ರಾಹುಲ್ ಬಿ ಸಿರಾಜ್ 2 (17ಎ)
ಟ್ರಿಸ್ಟನ್ ಸಿ ರೋಹಿತ್ ಬಿ ಬೂಮ್ರಾ 3 (11ಎ)
ಡೇವಿಡ್ ಸಿ ಜೈಸ್ವಾಲ್ ಬಿ ಸಿರಾಜ್ 12 (17ಎ, 4x2)
ಕೈಲ್ ಸಿ ಗಿಲ್ ಬಿ ಸಿರಾಜ್ 15 (30ಎ, 4x1)
ಯಾನ್ಸೆನ್ ಸಿ ರಾಹುಲ್ ಬಿ ಸಿರಾಜ್ 0 (3ಎ)
ಕೇಶವ್ ಸಿ ಬೂಮ್ರಾ ಬಿ ಮುಕೇಶ್ 3 (13ಎ)
ರಬಾಡ ಸಿ ಅಯ್ಯರ್ ಬಿ ಮುಕೇಶ್ 5 (13ಎ)
ನಾಂಡ್ರೆ ಸಿ ಜೈಸ್ವಾಲ್ ಬಿ ಬೂಮ್ರಾ 4 (11ಎ, 4x1)
ಲುಂಗಿ ಗಿಡಿ ಔಟಾಗದೆ 0 (0ಎ)
ಇತರೆ: 5 (ಬೈ 4, ಲೆಗ್‌ಬೈ 1)
ವಿಕೆಟ್ ಪತನ: 1-5 (ಏಡನ್ ಮರ್ಕರಂ; 3.2), 2-8 (ಡೀನ್ ಎಲ್ಗರ್; 5.3), 3-11 (ಟ್ರಿಸ್ಟನ್ ಸ್ಟಬ್ಸ್; 8.3), 4-15 (ಟೋನಿ ಡಿ ಝೊರ್ಜಿ; 9.2), 5-34 (ಡೇವಿಡ್ ಬೆಡಿಂಗ್‌ಹ್ಯಾಮ್; 15.2), 6-34 (ಮಾರ್ಕೊ ಯಾನ್ಸೆನ್; 15.5), 7-45 (ಕೈಲ್ ವೆರೆಯನ್; 17.5), 8-46 (ಕೇಶವ್ ಮಹಾರಾಜ್; 19.6), 9-55 (ನಾಂಡ್ರೆ ಬರ್ಗರ್; 22.6), 10-55 (ಕಗಿಸೊ ರಬಾಡ; 23.2)
ಬೌಲಿಂಗ್: ಜಸ್‌ಪ್ರೀತ್ ಬೂಮ್ರಾ 8-1-25-2, ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಸಿರಾಜ್ 9-3-15-6, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃಷ್ಣ 4-1-10-0, ಮುಕೇಶ್ ಕುಮಾರ್ 2.2-2-0-2

ಭಾರತ 153 (34.5 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)

ಯಶಸ್ವಿ ಬಿ ರಬಾಡ 0 (7ಎ)
ರೋಹಿತ್ ಸಿ ಯಾನ್ಸೆನ್ ಸಿ ಬರ್ಗರ್ 39 (50ಎ, 4x7)
ಶುಭಮನ್ ಸಿ ಯಾನ್ಸೆನ್ ಬಿ ಬರ್ಗರ್ 36 (55ಎ, 4x5)
ವಿರಾಟ್ ಸಿ ಮರ್ಕರಂ ಬಿ ರಬಾಡ 46 (59ಎ, 4x6, 6x1)
ಶ್ರೇಯಸ್ ಸಿ ವೆರೆಯನ್ ಬಿ ಬರ್ಗರ್ 0 (2ಎ)
ರಾಹುಲ್ ಸಿ ವೆರೆಯನ್ ಬಿ ಗಿಡಿ 8 (33, 4x1)
ಜಡೇಜ ಸಿ ಯಾನ್ಸೆನ್ ಬಿ ಗಿಡಿ 0 (2ಎ)
ಬೂಮ್ರಾ ಸಿ ಯಾನ್ಸೆನ್ ಬಿ ಗಿಡಿ 0 (2ಎ)
ಸಿರಾಜ್ ರನ್‌ಔಟ್ (ಬರ್ಗರ್) 0 (1ಎ)
ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃಷ್ಣ ಸಿ ಮರ್ಕರಂ ಬಿ ರಬಾಡ 0 (3ಎ)
ಮುಕೇಶ್ ಔಟಾಗದೆ 0 (0ಎ)
ಇತರೆ: 24 (ಬೈ 4, ಲೆಗ್‌ಬೈ 10, ನೋಬಾಲ್ 5, ವೈಡ್ 5)
ವಿಕೆಟ್ ಪತನ: 1-17 (ಯಶಸ್ವಿ ಜೈಸ್ವಾಲ್; 2.1), 2-72 (ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ; 14.2), 3-105 (ಶುಭಮನ್ ಗಿಲ್; 20.6), 4-110 (ಶ್ರೇಯಸ್ ಅಯ್ಯರ್; 22.2), 5-153 (ಕೆ.ಎಲ್.ರಾಹುಲ್; 33.1), 6-153 (ರವೀಂದ್ರ ಜಡೇಜ; 33.3), 7-153 (ಜಸ್‌ಪ್ರೀತ್ ಬೂಮ್ರಾ; 33.5), 8-153 (ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ;34.2), 9-153 (ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಸಿರಾಜ್; 34.4), 10-153 (ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃಷ್ಣ; 34.5)
ಬೌಲಿಂಗ್: ಕಗಿಸೊ ರಬಾಡ 11.5-2-38-3, ಲುಂಗಿ ಗಿಡಿ 6-1-30-3, ನಾಂಡ್ರೆ ಬರ್ಗರ್ 8-2-42-3, ಮಾರ್ಕೊ ಯಾನ್ಸೆನ್ 9-2-29-0

ಎರಡನೇ ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್: ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ 3 ವಿಕೆಟ್‌ಗೆ 62 (17 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)

ಮರ್ಕರಂ ಔಟಾಗದೆ 36 (51ಎ, 4x6)
ಎಲ್ಗರ್ ಸಿ ಕೊಹ್ಲಿ ಬಿ ಮುಕೇಶ್ 12 (28ಎ, 4x2)
ಝೊರ್ಜಿ ಸಿ ರಾಹುಲ್ ಬಿ ಮುಕೇಶ್ 1 (7ಎ)
ಟ್ರಿಸ್ಟನ್ ಸಿ ರಾಹುಲ್ ಬಿ ಬೂಮ್ರಾ 1 (14ಎ)
ಡೇವಿಡ್ ಔಟಾಗದೆ 7 (6ಎ, 4x1)
ಇತರೆ: 5 (ಲೆಗ್‌ಬೈ 1, ನೋಬಾಲ್ 4)
ವಿಕೆಟ್ ಪತನ: 1-37 (ಎಲ್ಗರ್; 10.2), 2-41 (ಝೊರ್ಜಿ; 12.1), 3-45 (ಟ್ರಿಸ್ಟನ್;15.2)
ಬೌಲಿಂಗ್: ಜಸ್‌ಪ್ರೀತ್ ಬೂಮ್ರಾ 6-0-25-1, ಸಿರಾಜ್ 5-2-11-0, ಮುಕೇಶ್ 6-2-25-2

ಟೆಸ್ಟ್ ಪಂದ್ಯದ ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಕೆಟ್ ಪತನ

ವಿಕೆಟ್	ಪಂದ್ಯ	ಸ್ಥಳ	ವರ್ಷ	ದಿನದಾಟ
27	ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ	ಲಾರ್ಡ್ಸ್	1888	2
25	ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ-ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್	ಮೆಲ್ಬರ್ನ್	1902	1
24	ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ	ದ ಓವಲ್	1896	2
24	ಭಾರತ-ಅಫ್ಗಾನಿಸ್ತಾನ	ಬೆಂಗಳೂರು	2018	2
23	ದ.ಆಫ್ರಿಕಾ-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ	ಕೇಪ್‌ಟೌನ್	2011	2
23	ದ.ಆಫ್ರಿಕಾ-ಭಾರತ	ಕೇಪ್‌ಟೌನ್	2024	1

ಮೂರನೇ ಟೆಸ್ಟ್: ಪ್ಯಾಟ್ ಕಮಿನ್ಸ್ ದಾಳಿ, ಜಮಾಲ್ ತಿರುಗೇಟು

ಸಿಡ್ನಿ (ಎಎಫ್‌ಪಿ): ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ತಂಡವು ಬುಧವಾರ ಇಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ 3ನೇ ಟೆಸ್ಟ್ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಪ್ಯಾಟ್ ಕಮಿನ್ಸ್ ದಾಳಿಗೆ ಅಲ್ಪಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಕುಸಿಯುವ ಭೀತಿ ಎದುರಿಸಿತ್ತು, ಆದರೆ, ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಕೆಳಕ್ರಮಾಂಕದ ಬ್ಯಾಟರ್‌ಗಳು ಪಾಕ್ ತಂಡವು ಮೊದಲ ಇನಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೌರವಾರ್ಹ ಮೊತ್ತ ಗಳಿಸಲು ಕಾರಣರಾದರು.

ಸಿಡ್ನಿ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಬುಧವಾರ ಆರಂಭವಾದ ಮೂರನೇ ಟೆಸ್ಟ್ ಪಂದ್ಯದ ಮೊದಲ ದಿನದಾಟದಲ್ಲಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ತಂಡವು 77.1 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 313 ರನ್ ಗಳಿಸಿತು. ಟಾಸ್ ಗೆದ್ದು ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಆರಂಭಿಸಿದ ಪಾಕ್ ತಂಡದ ಆರಂಭಿಕ ಜೋಡಿ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ಶಫೀಕ್ ಮತ್ತು ಸಯಾಮ್ ಅಯೂಬ್ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಖಾತೆ ತೆರೆಯದೇ ಪೆವಿಲಿಯನ್ ಸೇರಿದರು. ಇಬ್ಬರು ತಲಾ 2 ಎಸೆತ ಎದುರಿಸಿದ್ದು ವಿಶೇಷ. ಶಫೀಕ್ ಮತ್ತು ಅಯೂಬ್ ವಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ಟಾರ್ಕ್ ಮತ್ತು ಹ್ಯಾಜಲ್‌ವುಡ್ ಗಳಿಸಿದರು. ನಂತರ ಮಧ್ಯಮ ಕ್ರಮಾಂಕವನ್ನು ನಾಯಕ ಕಮಿನ್ಸ್ (61ಕ್ಕೆ5) ಕಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಂಡವು 96 ರನ್‌ಗಳಿಗೆ ಐದು ವಿಕೆಟ್ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು.

ರಿಜ್ವಾನ್ (88; 103ಎ.) ಮತ್ತು ಆಘಾ ಸಲ್ಮಾನ್ (53; 67ಎ, 4X8) ಆರನೇ ವಿಕೆಟ್ ಜೊತೆಯಾಟದಲ್ಲಿ 96 ರನ್‌ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರು. 9ನೇ ಕ್ರಮಾಂಕದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಅಮೀರ್ ಜಮಾಲ್ (82; 97ಎ) ಮಿಂಚಿನ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದರು.

ಕಮಿನ್ಸ್ ದಾಖಲೆ: ವಿಶ್ವ ಟೆಸ್ಟ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಷಿಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಮಿನ್ಸ್ ತಮ್ಮದೇ ದೇಶದ ಸ್ಪಿನ್ನರ್ ನಾಥನ್ ಲಯನ್ ಅವರ 162 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳ ದಾಖಲೆ ಮುರಿದರು. 38 ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಮಿನ್ಸ್ ಒಟ್ಟು 163 ವಿಕೆಟ್ ಪಡೆದು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಕೆಟ್ ಪಡೆದ ಬೌಲರ್ ಎನಿಸಿದರು.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಸ್ಕೋರು: ಮೊದಲ ಇನಿಂಗ್ಸ್: 77.1 ಓವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 313 (ಶಾನ್ ಮಸೂದ್ 35, ಮೊಹಮ್ಮದ್ ರಿಜ್ವಾನ್ 88, ಬಾಬರ್ ಆಜಂ 26, ಆಘಾ ಸಲ್ಮಾನ್ 53, ಅಮೀರ್ ಜಮಾಲ್ 82, ಮಿಚೆಲ್ ಸ್ಟಾರ್ಕ್ 75ಕ್ಕೆ2, ಪ್ಯಾಟ್ ಕಮಿನ್ಸ್ 61ಕ್ಕೆ5). ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ 1 ಓವರ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಕೆಟ್ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ 6.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಲ್ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್: ಮಹದೇವಸ್ವಾಮಿ, ದಿವ್ಯಾಗೆ ನಾಯಕತ್ವ

ಮಂಗಳೂರು: ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೇ 6ರಿಂದ 10ರ ವರೆಗೆ ನಡೆಯಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಲ್ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಷಿಪ್‌ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪುರುಷ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ತಂಡಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪುರುಷರ ತಂಡವನ್ನು ಮಹಾದೇವಸ್ವಾಮಿ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ತಂಡವನ್ನು ದಿವ್ಯಾ ಎಂ.ಎಸ್ ಮುನ್ನಡೆಸುವರು.

ತಂಡಗಳು: ಪುರುಷರ ವಿಭಾಗ: ಮಹದೇವಸ್ವಾಮಿ (ನಾಯಕ), ಚೇತನ್, ಶ್ರೀನಿವಾಸ್, ಆಕಾಶ್, ಆಕಾಂಕ್ಷ್, ರಂಜಿತ್, ಗಿರೀಶ್, ಶಿವಸಾಗರ್, ಜೀವನ್. ಕೋಚ್: ಜಂಬಣ್ಣ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ: ಕೌಶಲ್ ರಾಮ್; **ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಭಾಗ:** ದಿವ್ಯಾ ಎಂ.ಎಸ್ (ನಾಯಕಿ), ಪಲ್ಲವಿ, ಗಾಯತ್ರಿ, ಸಹನಾ, ಮೇಘನಾ, ಲಿಖಿತಾ, ಪ್ರಿಯಾ, ತನುಶ್ರೀ, ಗಗನ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ದೇವಿ. ಕೋಚ್: ಪ್ರವೀಣ್ ಕುಮಾರ್, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕಿ: ಕವನ ಎಂ.ಎಂ.

EDITORIAL NEWS

CHECK POLLUTION IN SENSITIVE ENNORE CREEK

AT the end of 2023, as most people were taking stock and looking forward to new beginnings, the people of Ennore found themselves knee-deep in the sludge of very old problems. The flooding caused by Cyclone Michaung also caused an oil spill in the Ennore-Manali region of Chennai, which is, paradoxically, ecologically sensitive and home to the highest number of red-category industries in Tamil Nadu at the same time. Ennore residents have long lived with a variety of illnesses linked to pollution, from skin allergies to breathing difficulties and worse. The region's fishing community has had to fight for its livelihood that is encroached upon by industry. Yet, too often, the people of Ennore have been left to fight for the state's attention in the face of environmental and health disasters.

The oil spill is a case in point, with residents and fishers raising the first alarm. Emergency recovery was completed by December 20, with 105.82 kilolitres of oily water and 393.5 tonnes of sludge removed, and a compensation package announced by the state. However, the long-term effects on the Ennore creek, mangroves, birds and fish and the livelihood of fishers have not yet been reckoned with. Worse, before the community could recover, an ammonia gas leak from a fertiliser company in the region put close to 60 people in the hospital with breathing difficulties. Again, it was the community which raised the alarm and sought help. Since then, the residents have formed an association, put together an expert panel and called for their own public hearing while continuing a protest demanding the company be closed.

The recommendations that followed the hearing were entirely reasonable given the ecological importance of the creek. They include notifying the creek as a special wetland, thereby implementing a 2022 National Green Tribunal order, and conducting a health survey in the region. They have also demanded that environmental laws are strictly implemented. This is the bare minimum that any people can expect of their government. Yet, Ennore has shown for too long how, in the name of development, the wellbeing of people and the future of our planet have been trampled upon. In an age when we are reaping almost daily the harms we sowed on the earth, it is time governments got their priorities in order and cracked the whip on those putting people and planet in peril.

THE HINDU

Striking fear

Drivers' strike is a test for severity of hit-and-run clause in new penal code

The provision in the Bharatiya Nyaya Sanhita (BNS) that treats hit-and-run accident cases as an aggravated form of the offence of causing death by rashness or negligence will be the first in the new, yet-to-be implemented code to be scrutinised for its severity. With truck drivers worried about the implications of Section 106 of BNS abstaining from work, the government has promised to bring it into play only after consultations with the All India Motor Transport Congress. However, with the transporters' body taking the stand that the strike was primarily resorted to by the drivers who feared additional criminal liability, the issue will require tactful handling. It has now become an issue that concerns transport workers than those running the business of transportation. It may appear that a strike against a law that makes penal provisions concerning hit-and-run accidents more stringent is unjustified, especially in the context of road accidents becoming a leading source of fatalities in the country. However, it has also drawn attention to the question whether there was a case for increasing the jail term for accidents from two to five years in all cases, and to 10, in the case of failure to report them to the authorities.

Section 106 of the BNS will replace Section 304A of the IPC, which punished the causing of death by rash and negligent act that does not amount to culpable homicide. The existing section provides for a two-year jail term. There are three components to Section 106: first, it prescribes a prison term of up to five years, besides a fine, for causing death due to rash or negligent acts; second, it provides for reduced criminal liability for registered medical doctors of two years in jail, if death occurred in the course of a medical procedure. The second clause concerns road accidents in which, if the person involved in rash and negligent driving "escapes without reporting it to a police officer or a Magistrate soon after the incident", the imprisonment may extend to 10 years and a fine. Drivers flee an accident scene out of fear of lynching. In such cases, the authorities seem to believe that such drivers can move away from the scene of crime and then report to the police. The term 'hit-and-run' is one in which the offending vehicle is not identified. It must be emphasised that once the person causing a fatal accident is identified, the onus on the police to prove culpability for rashness or negligence remains the same. Given that many accidents are caused due to poor road conditions too, a relevant question is whether the law should focus on raising prison terms or on a comprehensive accident prevention policy package covering imprisonment, compensation and safety.

TACKLING RISING INEQUALITY

Why do India's rich grow richer and the poor, poorer?

Income and wealth inequalities have been rising since 1991 reforms and have intensified due to recent taxation policies. A wealth tax is needed

YASH TAYAL AND
SUBHASHREE BANERJEE

India has been riddled with inequality for a long time, but it has intensified in recent years, especially during the pandemic. While India ranks fifth in the world based on GDP, and as the fastest growing major economy, this growth has been accompanied by a sharp rise in inequality. According to the recent UNDP report on Asia-Pacific Human Development, in the time that India added nearly 40 billionaires (the count rose from 102 to 143), 46 million other Indians fell below the poverty line.

While India's per capita income has risen from $442 to $2,389 in the past two decades, that statistic hides the reality that much of the new income and wealth generated has gone to the top 1% and top 10% of the population, while the poor have become poorer. Per capita income growth has also been heavily concentrated in some states – lagging states that accommodate 42% of the total population are home to 62% of those living below the poverty line.

Amidst the GDP growth, therefore, the disparity within the nation has increased both in terms of income and wealth. The highest-earning 10% of the population receive 57% of the country's total income, with just the top 1% receiving 22% of it, marking one of the most imbalanced income distributions. Likewise, wealth disparities are evident, with the wealthiest 10% of the population possessing over 65% of the nation's overall wealth. The UNDP report poses an important question: Why has India experienced growing inequality despite notable economic growth in recent decades?

To answer this question, it is important to reflect on India's planning regime post-Independence, which emphasised on socialism (1950s-1980s), helping to reduce inequality. That approach reduced the concentration of economic power among the rich, and the share of national income that went to the top 1% of the population fell from 12% in 1951 to 6% in 1982.

The 1991 reforms brought in liberalisation, privatisation and globalisation of the economy. It led to a series of acts and policies aimed at liberalising the Indian economy to an unprecedented extent. These reforms facilitated an environment for the wealthy to profit from the less-affluent, without repercussions. Data from the World Inequality Database (WID) clearly shows how the share of national income of the top 1% increased steadily, accompanied by a decline in the share of the bottom 50% post-1991.

It has been argued that although the wealthy saw greater financial gains compared to the less-affluent, overall living standards have improved for everyone, suggesting a positive outcome despite unequal wealth accumulation. However, this claim can

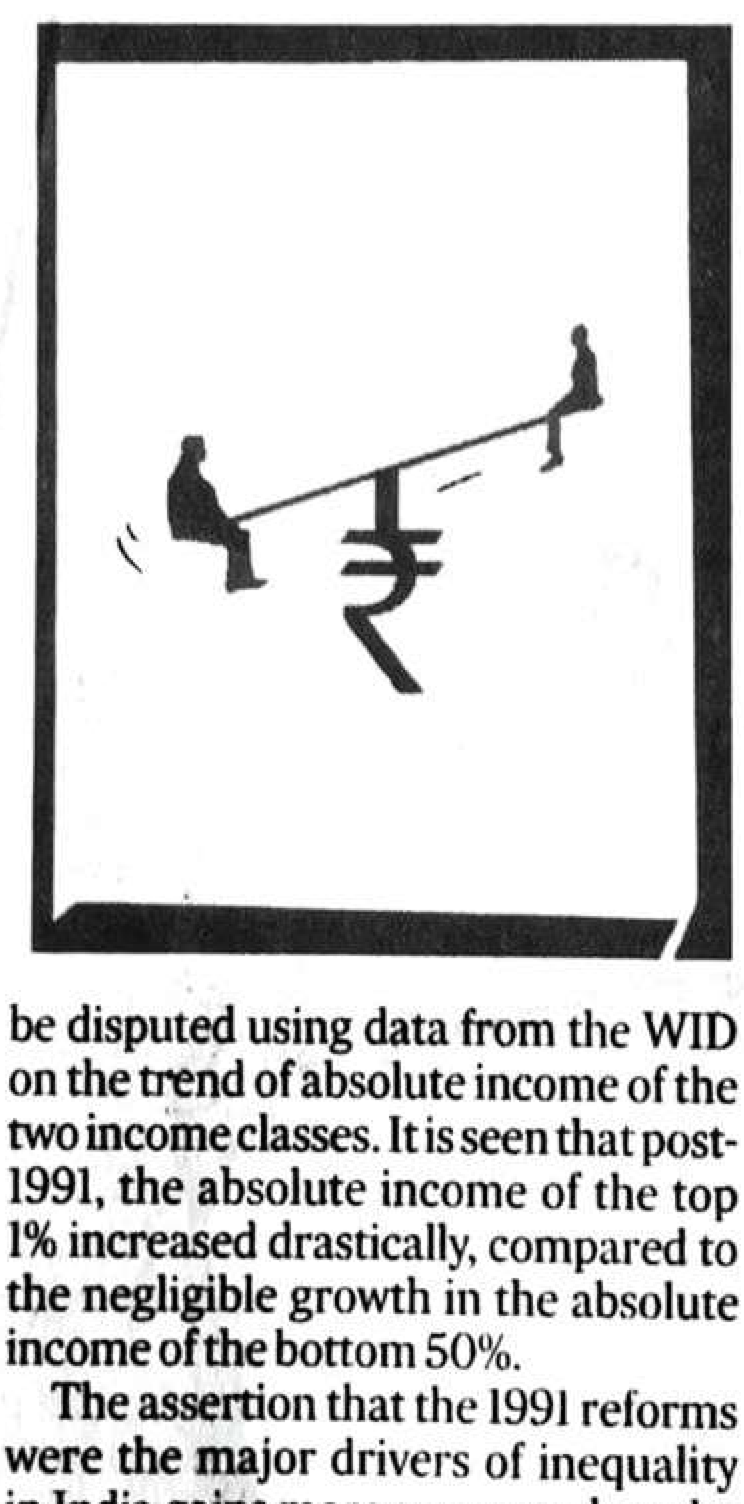

be disputed using data from the WID on the trend of absolute income of the two income classes. It is seen that post-1991, the absolute income of the top 1% increased drastically, compared to the negligible growth in the absolute income of the bottom 50%.

The assertion that the 1991 reforms were the major drivers of inequality in India gains more support when the Annual Survey of Industries data is examined. In 1981-82, India's organised sector displayed a net value addition (described as the additional value added in a product during the manufacturing process) of approximately Rs 14,500 crore. Workers received 30.3% of this as wages during this period, while factory owners and shareholders gained 23.4% as profits. The share of wages before liberalisation stayed at or above 30%. However, after liberalisation, there was a noticeable decline in the portion allocated to workers' wages, even as there was a steady rise in profit shares. By 2019-20, the net value added had risen to Rs 12.1 lakh crore. Remarkably, only 18.9% was directed towards workers' wages, while profits surged to 38.6%.

A more recent reform that has increased the disparity within India is the introduction of the Goods and Services Tax (GST) in 2017. Moreover, in the same period, the government reduced the corporate tax rate, ostensibly to encourage businesses within the country to invest. These two factors have contributed to intensifying inequality by increasing the share of indirect taxes and decreasing the share of direct taxes in India's tax revenue kitty. Indirect tax – tax on goods and services bought/sold -- is paid by every citizen irrespective of their income class. It includes a tax on goods like food and services like accommodation. On the other hand, direct tax is the tax that businesses pay on their profits and citizens pay on their income (above a certain level). Therefore, when the share of indirect taxes in total tax collection is high, it imposes a more equal distribution of the tax burden among unequal citizens. This equal distribution is not equitable since the poor are forced to contribute equally to the tax collected as the wealthy. This drives up inequality, which is just what the introduction of GST has been doing.

The disparity within India has grown to such an extent that minor policies aimed at addressing inequality might prove to be ineffective. Therefore, a more drastic and comprehensive approach must be adopted. Implementing a wealth tax, for instance, could play a significant role in reducing inequality. By taxing the accumulated wealth of the richest individuals, the government could generate additional revenue to invest in social welfare programmes, education, and healthcare, fostering greater economic opportunity for the underprivileged. However, accurately determining the value of assets of the wealthy can be challenging, leading to potential disputes and tax evasion. The wealthy may relocate their assets, or even themselves, to countries with more favourable tax regimes, resulting in capital flight and reduced tax revenue. Therefore, a wealth tax must be carefully crafted to be effective, considering these challenges while striving to strike a balance between reducing inequality and promoting a thriving economy. Further, providing better social security along with aggressive investments in health and education, region-specific investments, particularly in agriculture, skill enhancement and employment generation, is needed to balance the two sides of the coin – growth and inequality.

(Yash Tayal is a student and Dr Subhashree Banerjee is Assistant Professor of Economics, School of Social Sciences, Christ (deemed to be) University, Bengaluru)

ADDRESS STUDENTS' MENTAL HEALTH CRISES FOR INDIA'S FUTURE

A 21-year-old BBA student of a reputed Bengaluru college committed suicide after her parents denied her permission to participate in a photo-shoot on new year's eve. At first, it may sound like a ridiculous reason to take the extreme step. Ditto with the case of the BTech student who in July 2023 jumped to his death from the terrace of a reputed university in South Bengaluru—he had been caught copying at an exam and his mother had been summoned to the varsity office. The apparent reasons may appear silly to many of us. Unfortunately, such immediate triggers are given more prominence while trying to explain student suicides, rather than addressing the deep-rooted reasons that fester in their minds over time. Mental health issues are the prime villains. Depression, trauma, stress, social stigma, discrimination, anxiety rising from the pressure to perform better in academics in an increasingly competitive arena—these are driving students into corners from where their screams for help are often never heard. Their condition remains invisible until a seemingly trivial incident triggers suicide. Often, family and friends of the victim completely miss the symptoms pointing to mental health problems, or worse, have no clue about them.

According to the National Crime Records Bureau, some 10,335 students were reported to have died by suicide in 2019. The figure rose over the next two years to 12,526 in 2020 and 13,089 in 2021. The latest-reported year, 2022, saw a marginal drop to 13,044. That is a worryingly-high number of 48,994 young lives lost in four years before taking the first step into their careers.

A Karnataka government committee to probe the July 2023 suicide recommended open-book exams in higher education to reduce stress among students. However, although beneficial in reducing stress, it does not address the larger problem of mental health issues among them. Mental health is valuable for keeping the country's human resources healthy. But its relative invisibility and misgivings about it deceives us into ignoring the problems which could be even more serious than a raging pandemic. The central and state governments need to work as one to focus on improving mental health right from schoolchildren upwards. That should be among their top priorities, because we are talking about nothing less than the country's future here.

DECCAN HERALD

ESTABLISHED 1948

Finance panel has a tough job to do

The Sixteenth Finance Commission (SFC) has taken concrete shape with the appointment of Columbia University economist Arvind Panagariya, who was previously the first vice-chairman of Niti Aayog, as its the chairman. Other members of the commission are yet to be named. The government has perhaps made a statement and sent out a signal about the commission when it chose Panagariya for the position. He understands the financial and political environment in which the commission has to operate and make its recommendations. The government has not spelt out the terms of reference of the commission in detail. This is in contrast to the practice in the past when governments had given detailed mandates to the commission about what subjects and areas were to be covered. This may give much freedom and a wide scope to the commission and may also mean that government has enough confidence in the ability of the commission to decide its job.

The commission has to decide on the division of taxes between the Centre and the states and the norms for distribution of the taxes among the states. The SFC has to make its recommendations for the period 2026-31. It is a challenging task at a time of fraught fiscal federalism. States have to be assured a fair deal in devolution and sharing of fiscal resources. Lower income states get a larger share of the divisible pool of resources. Southern states, most prominently Karnataka, have expressed the grievance that they are being penalised for their development and better population and fiscal management and that North Indian states are getting a better deal at their expense. The states have felt increasingly constrained with the introduction of the Goods and Services Tax (GST), which has denied them an important source of income, and increasing imposition of norms and conditions by the Centre in their financial management. They are unhappy that their ability to raise resources is shrinking even as they are losing their freedom to decide on expenditure. The commission will have to frame policies on subsidies and fiscal deficit, which will become more important in the coming years.

> **Fraught federalism, unreliable data will haunt 16th Finance Commission**

The commission will also have to deal with the problems of lack of data and faulty data. Population is an important factor in deciding the sharing of the divisible pool of resources. Since the 2021 census has not been conducted, the commission will have to rely on the 2011 census data and make its own projections and assumptions to base its recommendations on. Many other data, like those relating to per capita income, would also not be available. There are also questions about the correctness of some data. These issues will have to be addressed effectively if the commission is to do meaningful work.

ಭಾರತದ ಮಾನ ಕಳೆಯಲು ದೇಶಿ-ವಿದೇಶಿ ಪತ್ರಕರ್ತರು ಸಾಕು!

ನೂರೆಂಟು ವಿಶ್ವ
ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಭಟ್
vveditoped@gmail.com

ಕೆಲವು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ 'ಫೈನಾನ್ಶಿಯಲ್ ಟೈಮ್ಸ್'ನ ಅಮೆರಿಕ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಅದು 'ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಉಗುಳಬಾರದು, ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಬಾರದು' ಎಂದು ಗೋಡೆ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಫೋಟೊ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಲು ಈ ಫೋಟೊವೊಂದೇ ಸಾಕು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜನ ಕಂಡ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಉಗುಳುತ್ತಾರೆ, ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೊಲಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿದ್ದನ್ನು ಯಾವುದೇ ಯುರೋಪಿಯನ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕೆನಡ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಾಗಲಿ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಬಿಲ್‌ಕುಲ್ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಫ್ರಿಕಾದ ರವಾಂಡ, ಉಗಾಂಡ, ಕೀನ್ಯಾ, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲೂ ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಬರಹಗಳನ್ನು ನಾನು ಯಾವುದೇ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲಿ ತನಕ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದೇಶದ ಮಾನ, ಮರ್ಯಾದೆ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಲು ಗೋಡೆ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಈ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳು ಸಾಕು. ದೇಶ ಎಷ್ಟೇ ಮುಂದುವರಿಯಲಿ, ಎಂಥದೇ ಅಗ್ರಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರಲಿ, ಅವೆಲ್ಲವೂ ಮಣ್ಣುಪಾಲಾಗಲು ಈ ಗೋಡೆ ಬರಹ ಸಾಕು. ಒಂದೇ ದಿನ ನೂರು ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಉಡಾಯಿಸಿ, ಚಂದ್ರನ ಮೇಲಿಳಿದು ಜಗತ್ತೇ ಬೆರಗಾಗುವ ಅಮೋಘ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರಲಿ. ಆದರೆ, ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚೆ ಹೊಯ್ಯುತ್ತಾರೆ, ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಂಜಲು ಉಗುಳುತ್ತಾರೆ ಅಂದ್ರೆ, ಆ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆ ಮೂಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. 'ಎಲ್ಲ ಬಣ್ಣ ಮಸಿ ನುಂಗಿತು' ಎಂಬಂತಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಪರಿಸರ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸೋತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಅದೆಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ ಮೆರೆದರೇನು ಬಂತು?

'ಫೈನಾನ್ಶಿಯಲ್ ಟೈಮ್ಸ್' ವರದಿಗಾರ ಇದೇ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದ. ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರ ಬಹು ನಿರೀಕ್ಷಿತ 'ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ್' ಯೋಜನೆ ಅಂದುಕೊಂಡಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದ. ಆತನ ವರದಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಆ ಫೋಟೊ ನೋಡಿದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಆತ ಬರೆದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅನಿಸುವಂತಿತ್ತು. ಒಂದು ವೇಳೆ 'ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ್' ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಯೂ, ಆ ಗೋಡೆ ಬರಹ ಬರೆಯುವಂತಾಗಿದೆ ಅಂದ್ರೆ, ಮೂಲದಲ್ಲೇ ಏನೋ ದೋಷವಿದೆ ಎಂದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅನಿಸದೇ ಇರದು.

ನಾವೇನೋ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ 'ಇಲ್ಲಿ ಉಗುಳಬಾರದು, ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜಿಸಿದವರಿಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು' ಎಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಬರೆಯಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ದೇಶದ ಮಾನ ಕಳೆಯಲು ಅದೊಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಸಾಕು. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಆ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಯಾವ ಪುರುಷಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಯೂ ಆಗದು. ಬೋರ್ಡ್ ಬರೆಯಿಸುವುದರಿಂದ ಜನ ಉಗುಳದೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಉಗುಳಬೇಕು ಅಥವಾ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದವರಿಗೆ ಬೋರ್ಡಿದ್ದರೇನು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೇನು? ಅವನಿಗೆ ಅದ್ಯಾವುದೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 'ನೋ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್' ಫಲಕದ ಕೆಳಗೇ ವಾಹನ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರಲ್ಲ, ಅದೇ ರೀತಿ ಆ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಳಗೇ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜಿಸುತ್ತಾರೆ.

'ಫೈನಾನ್ಶಿಯಲ್ ಟೈಮ್ಸ್' ವರದಿಗಾರ ಇದೊಂದು ಫೋಟೊ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಭಾರತದ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿ ಪಾಲು ಮಾಡಿದ್ದ. 'ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ್' ವಿಫಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಲು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಶೋಧನೆ ಬೇಕಿರಲಿಲ್ಲ, ಆಳ ಅಧ್ಯಯನದ ಆಗತ್ಯವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರು. ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೊರಟರೆ, ಯಾರದೋ ಅವಿವೇಕಿಗಳ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ನಡೆಯಿಂದ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಜಗತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಮಕಾಡೆ ಮಲಗಿತ್ತು. ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಬರೆಯಿಸುವವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯ, ಜಾಗೃತಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಸದ್ಭಾವನೆ ಮೊಳೆತಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮೂಲತಃ ಅವರು ದೇಶದ ಮಾನಕ್ಕೆ ಕುಠಾರಾಘಾತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ವಿದೇಶಿ ಪತ್ರಕರ್ತರು, ವಿದೇಶಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದ ವರದಿಗಾರರು ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನೇ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿದೇಶಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸುದ್ದಿಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಿರಿಯ ಸಂಪಾದಕರನ್ನು ಸಂಪ್ರೀತಗೊಳಿಸಿ, ಬಡ್ತಿ ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದ ವರದಿಗಾರರು ತಮ್ಮ ತಾಯ್ನಾಡಿನ ವಿರುದ್ಧವೇ ವಿದೇಶಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

2018ರಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ಹಾಗೂ ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರವಾಹ ಕುರಿತ ವರದಿಗಳನ್ನು ವಿದೇಶಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಈಗ ಭೇಟಿ ನೀಡುವುದು ಸುರಕ್ಷಿತವಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿದರೆ ಅಚ್ಚರಿಯಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ವಿಸ್ತಾರ, ಅಗಲ, ಹರವು, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಈ ಪಡಪೋಶಿಗಳು ಬರೆಯುವ ವರದಿಗಳು ಪ್ರವಾಹಕ್ಕಿಂತ ಭೀಕರ ಹಾಗೂ ಹಾನಿಕಾರಕ. ಆ ವರದಿ ಓದಿದ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇರಳದ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ಹಾಕಲಾರ. ಅದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದ ಯಾವ ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳದಾರನೂ ಇಲ್ಲಿ ದಮಡಿ ಕಾಸು ಹೂಡಲಾರ. ನಮ್ಮ ಮರ್ಯಾದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಏನಿದೆ?

ಇದು ವಿದೇಶಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಕತೆಯಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವೂ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಹಳ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿವೆ. ಭಾರತ ವಿರೋಧಿ ಸ್ಟೋರಿಗಳನ್ನು ಅತಿ ವಿಜೃಂಭಿಸಿ ಬರೆಯುವ ಪರಿಪಾಠ ಇತ್ತೀಚೆಗಂತೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳ ಹಿಂದೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರದಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು- 'ನಗರದ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿರುವ ಟೆಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.38ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಅನೈತಿಕ ಸಂಬಂಧ (Extramarital affairs) ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.' ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಸಂದೇಹಗಳು ಏಳುವುದು ಸಹಜ. ಮರ್ಯಾದಸ್ಥರು ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಓದಿದವರೊಬ್ಬರು, 'City software industry is becoming new brothel' ಎಂದು ಟ್ವೀಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರು. ಆ ದಿನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಟ್ರೆಂಡ್ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ಸ್ಟೋರಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗದಿದ್ದರೆ ಏನು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು? ಏನೂ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ತಾನೇ? ಇಂಥ ವರದಿಯನ್ನು ಅತಿರಂಜಿತವಾಗಿ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಓದಿದ ಎಂಥವರಿಗಾದರೂ ತಪ್ಪು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ತಪ್ಪು ಸಮಜೂತಾಗುವುದು ಸಹಜ. ಅದರಲ್ಲೂ ವಿದೇಶಿಯರು ಓದಿದರೆ, ಅವರು ನಮ್ಮ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಐಸ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಷ್ಟು ದಿನಗಳ ಕಾಲ, ಅಲ್ಲಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ನೆಗೆಟಿವ್ ಸ್ಟೋರಿಗಳನ್ನು ಓದಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಂತ ಎಲ್ಲ ಸುಸೂತ್ರ ಅಥವಾ ಅದ್ಭುತವಾಗಿದ್ದವು ಎಂದಲ್ಲ. ತೀರಾ ನೆಗೆಟಿವ್ ಸ್ಟೋರಿಗಳಿಗಿಂತ ಪಾಸಿಟಿವ್ ಸುದ್ದಿಯೇ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿ ದಿನವೂ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಷ್ಟು ದಿನ ಅಲ್ಲಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕ್ರೈಮ್ ಸುದ್ದಿಯೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. "ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಮ್ ಘಟಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲವಾ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, 'ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಮರ್ಡರ್ ಆಗಿತ್ತು' ಎಂದು ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದು ಈಗಲೂ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲ ಮೂಡಿದ್ದು ಆಗಲೇ.

ಯಾವುದೇ ಊರಿಗೆ ಅಥವಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ, ಅದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಎರಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿನ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದಬೇಕು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿ ಬರೀ ಕೊಲೆ, ಸುಲಿಗೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ದರೋಡೆ, ಮೋಸ, ವಂಚನೆ, ಆರೋಪ-ಪ್ರತ್ಯಾರೋಪ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಹಗರಣ, ಕರ್ಮಕಾಂಡ ಸುದ್ದಿಯೇ ತುಂಬಿಕೊಂಡರೆ, ಆ ದೇಶದ ಆರೋಗ್ಯ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಬೇಡ.

ಪತ್ರಿಕೆಗಳೇ ಒಂದು ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಮಾನ ಮೂರಾಬಟ್ಟೆ ಮಾಡಲು ವಿದೇಶಿಯರು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪಾಕಿಸ್ತಾನದವರೋ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದವರೋ ಬಂದು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ, ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ ದೇಶದ 'Die Presse' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹಿರಿಯ ವರದಿಗಾರರೊಬ್ಬರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಹ ಭಾರತದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ನೆಗೆಟಿವ್ ವರದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ತೀವ್ರ ಕಳವಳ ತೋಡಿಕೊಂಡರು. 'ನಾನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಮೂರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಓದಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಪ್ರತಿದಿನ ಮುಖಪುಟದ ಶೇ.80ರಷ್ಟು ಸುದ್ದಿ ನೆಗೆಟಿವ್ ವರದಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆ. ಒಳಪುಟಗಳಲ್ಲೂ ಇದೇ ಕತೆ. ಭಾರತದ ಶೇ.35ರಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಟಾಯ್ಲೆಟ್ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಓದಿ ನನಗೆ ತಲೆಕೆಟ್ಟುಹೋಗುವಂತಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾ, ಬೇಡವಾ ಎಂಬ ದ್ವಂದ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆಲಕಾಲ ಇದ್ದೆ. ಇದೊಂದು ಅಂಶ ನನಗೆ ತೀವ್ರ cultural shock ನೀಡಿತ್ತು. ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಪತ್ರಿಕೆಯೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಿತ್ತು. ಇದು ಒಂದು ದೇಶದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ, ವರ್ಚಸ್ಸಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಹೊಡೆತ ಕೊಟ್ಟಂತೆ' ಎಂದು ಆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಅಲವತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದ.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲೋ, ಹಿಂದಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲೋ ಇಂಥ ವರದಿ ಪ್ರಕಟವಾದರೆ, ಅದನ್ನು ವಿದೇಶಿಯರು ಓದಲಾರರು. ಆದರೆ ಪ್ರಸಾರ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದರೂ ಸಾಕು, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಹೇಳಲಾಗದು. ಇಂಥ ಸುದ್ದಿ ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚಿನಂತೆ, ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ವೈರಲ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತವನ್ನು ಕೆಟ್ಟದಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದರೆ, ಮೋದಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಕೆಲವು ವಿಘ್ನಸಂತೋಷಿ ನಮ್ಮ ಜನರೇ ಇಂಥ ಸುದ್ದಿ ಬಹುಬೇಗ ಹರಡಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಮೋದಿಯವರಿಂದಾಗಿ ಭಾರತ ಇಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟು ಕಿಲುಸಾರೆದ್ದು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ವಿದೇಶಿಯರ ಮುಂದೆ ಬಣ್ಣಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅವರ ತಕ್ಷಣದ ಕಾಳಜಿ. ಅದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಾನ ಚಿಂದಿಯಾಗುವುದೆಂದು ಅವರು ಯೋಚಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಮೋದಿಯವರನ್ನು ಹಳಿಯುವ ಧಾವಂತದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಣ್ಣುಪಾಲಾಗಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಂತೂ ಸೋಶಿಯಲ್ ಮೀಡಿಯಾದ ಜಮಾನ. ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ನೆಗೆಟಿವ್ ಸುದ್ದಿ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ವೈರಲ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಗಮನಿಸಿರಬಹುದು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಭಾರತದ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ಟೀಕಿಸುವುದು. ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರಾಹುಲ್ ಗಾಂಧಿ ಜರ್ಮನಿ ಹಾಗೂ ಬ್ರಿಟನ್‌ಗೆ ಹೋದಾಗ, ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿ, ಬಿಜೆಪಿ ಹಾಗೂ ಆರೆಸ್ಸೆಸ್‌ನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದರು. ಆರೆಸ್ಸೆಸ್ ಹಾಗೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಭ್ರಾತೃತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅನಿಸಿಕೆ ಸದಾಶಯಗಳಿಂದಂತೂ ಕೂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಹುಲ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ತಾವು ಮಾತಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ಮೋದಿ ಪ್ರಧಾನಿಯಾದ ನಂತರ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ತಾಂಡವಾಡುತ್ತಿದೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ, ಜನರ ಮಧ್ಯೆ ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆ, ಅಪನಂಬಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನಿಶ್ಚಿತ ವಾತಾವರಣ ಹರಡುತ್ತಿದೆ, ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪದವರನ್ನು, ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವವರನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವ, ಕೊಚ್ಚುವ, ಕೊಲ್ಲುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಎಂದೆಲ್ಲ ಓತಪ್ರೋತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ನಾಲಗೆ ಹರಿಯಬಿಟ್ಟರು.

ವಿದೇಶಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಾನು ಮೋದಿ ವಿರುದ್ಧ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬುದಕ್ಕಿಂತ, ಭಾರತದ ವಿರುದ್ಧ, ತನ್ನ ತಾಯ್ನಾಡಿನ ವಿರುದ್ಧ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ವಿವೇಕ, ವಿವೇಚನೆ ಅವರಿಗೆ ಇರಬೇಕಿತ್ತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ರಾಹುಲ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮೋದಿಯವರನ್ನು ಹೊಗಳದಿದ್ದರೂ, ತೆಗಳದಿದ್ದರೂ ಅವರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿತ್ತು. ವಿದೇಶಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಿಯನ್ನು ರಾಹುಲ್ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬಾರದಿತ್ತು ಎಂದೇ ಎಲ್ಲರೂ ಅಂದರು.

ಈ ಹಿಂದೆ ಅಮೆರಿಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಡೊನಾಲ್ಡ್ ಟ್ರಂಪ್ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಅಪ್ಪಿತಪ್ಪಿಯೂ ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ವಿರೋಧಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಬರಾಕ್ ಒಬಾಮ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ಟ್ರಂಪ್ ಬಗ್ಗೆ ತುಟಿಪಿಟಿಕ್ಕೆನ್ನುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಟ್ಟದಿಂದ ಇಳಿದು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಒಬಾಮ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಂಟಲ್‌ಮನ್! ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಅದೇನು ರೋಗವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ಎಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ, ಏನು ಮಾತಾಡಬೇಕು, ಏನು ಮಾತಾಡಿದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೇನಾದೀತು, ಇದ್ಯಾವುದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೇ ನಾಲಗೆ ಹರಿಯಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ತಾನು ಏನೇ ಮಾತಾಡಿದರೂ ಮೊದಲು ಹೋಗುವುದು ತನ್ನ ದೇಶದ ಮರ್ಯಾದೆ ಎಂಬ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಅವರು ಅವುಡುಗಚ್ಚಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ, ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ಟೀಕಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲವಿದ್ದರೂ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಳಜಿ ಏಕಿಲ್ಲ? ರಾಹುಲ್ ಗಾಂಧಿ ಅವರು ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೋದಿ ಹಾಗೂ ಭಾರತವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದ್ದು ಅದೇ ಮೊದಲಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಸಲ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗಲೂ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ ಸಲ ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಲೂ ಅವರು ದೇಶದ ಮಾನ ತೊಳೆದು ಬಂದಿದ್ದರು. ಮೂಲತಃ ವಿದೇಶಿಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ರಾಜಕಾರಣದ ಗಂಧ-ಗಾಳಿ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ, ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಿ ವಿರುದ್ಧ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದಷ್ಟೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಣ್ಣವರಾಗುವವರು ತಾವೇ ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇವರೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ನಾಯಕರಾಗಬಹುದು? ಎಂಥಾ ನಾಯಕರಾಗಬಹುದು? ಶಿವನೇ ಶಂಭುಲಿಂಗ!

ಆರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ, 'ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಟೈಮ್ಸ್' ಪತ್ರಿಕೆ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಆಂಧ್ರದ ಕೆಲವು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿರುವ 'ಸಿಡಿ' ಬಗ್ಗೆ ಸುದೀರ್ಘ ಲೇಖನ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೊಕ್ಕೆಯನ್ನು ಬೆನ್ನಿಗೆ ಹಾಕಿ ಎತ್ತುವ ಆಚರಣೆ ಕುರಿತು ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕ್ರೂರ, ಅಮಾನವೀಯ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಗಾರ ಸವಿವರವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದ. ಇದನ್ನು ಓದಿದ ಅಮೆರಿಕನ್ ಓದುಗರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಇಮೇಜ್ ಮೂಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಖುದ್ದು ಮೋದಿಯೇ ಭಾರತದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಕತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ, ಯಾರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಿದೇಶಿ ಪತ್ರಕರ್ತರು ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದ ಮಾನ ಕಳೆಯಲು ದೇಶಿ-ವಿದೇಶಿ ಪತ್ರಕರ್ತ ಹಾಗೂ ಅವರೊಬ್ಬರು ಸಾಕು!

ನರಜನ್ಮ ಬಂದಾಗ ನಾಲಿಗೆ ಇರುವಾಗ ಕೃಷ್ಣ ಎನಬಾರದೆ

ಪಾಂಡವರು ವನವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಕೃಷ್ಣ ಒಮ್ಮೆ ಅವರಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಅವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲೆಂದು ಬಂದ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ದ್ರೌಪದಿಯ ಕಣ್ಣಲ್ಲೂ ನೀರು ಹರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು.

‘ಚಿಂತಿಸಬೇಡ ಸಹೋದರಿ, ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿದ.

‘ಇರಲಿ ಬಿಡು ಅಣ್ಣಾ, ಅದು ಬಂದಾಗ ಬರಲಿ, ನೀನು ಬಂದಿದ್ದೇ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ, ಈಗ ನೀನು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಆಯಾಸವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೋ. ನಂತರ ಭೋಜನ ಮಾಡುವೆಯಂತೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ದ್ರೌಪದಿ ಕೃಷ್ಣನ ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಹೊರಟಳು.

ಭೀಮ, ಒಣಗಿದ ಸೌದೆಯನ್ನು ದ್ರೌಪದಿಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟು, ಒಲೆ ಉರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ. ದ್ರೌಪದಿ ಕೃಷ್ಣನ ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ ಒಲೆ ಉರಿಸತೊಡಗಿದಳು.

ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ಗುಡಿಸಲ ಹೊರಗೆ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಕೃಷ್ಣ, ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕುರಿತು, ‘ವನವಾಸದ ಜೀವನ ಹೇಗೇನಿಸುತ್ತಿದೆ?’ ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ‘ನೀನು ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಮಗೆ ಯಾವುದರ ಚಿಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲಾ ಕೃಷ್ಣಾ, ಎಲ್ಲರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದೇವೆ,’ ಎಂದ ಅರ್ಜುನ.

‘ಯುಧಿಷ್ಟಿರಾ, ಇವನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದೆಯಾ, ನಿನ್ನ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಇಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಸಂತೋಷವಂತೆ!’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕೃಷ್ಣ.

‘ಅವನು ಹೇಳುವುದು ನಿಜ ತಾನೇ? ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯದ ಜತೆಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು ಕೃಷ್ಣಾ?’ ಎಂದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ.

‘ನಿನಗೇನಿಸುತ್ತೆ, ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದಿ?’ ಕೃಷ್ಣ

ಒಂದೊಳ್ಳೆ ಮಾತು

ರೂಪಾ ಗುರುರಾಜ್
rgururaj628@gmail.com

ಕೇಳಿದಾಗ, ‘ನನ್ನ ಗಂಡಂದಿರು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲೇ ನನಗೆ ಸಂತೋಷ ಕೃಷ್ಣ, ಅದು ಕಾಡಾದರೇನು? ಅರಮನೆಯಾದರೇನು?’ ಎಂದಳು ದ್ರೌಪದಿ.

‘ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿರುವುದೇ ನನಗೆ ಮುಖ್ಯ, ನೀರು ಸಿದ್ಧವಾಯಿತೆ? ನಾನು ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದ ಕೃಷ್ಣ. ‘ಇಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ, ಅದು ಕಾದಿರಬೇಕು ನೋಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದಳು ದ್ರೌಪದಿ.

ಅಲ್ಲಿ ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕಾದಿತ್ತು. ‘ಒಲೆ ಜೋರಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ನೀರು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ’ ಎಂದಳು ದ್ರೌಪದಿ. ಭೀಮ ಬಂದು ನೋಡಿದ, ‘ಅರೆ, ಇದೇನು, ಇಷ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ಒಲೆ ಉರಿಯುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಚ್ಚಗೂ ಆಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ನೀರು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆಯಲ್ಲಾ’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಕೃಷ್ಣನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದ.

‘ಯಾಕೆ ಏನಾಯ್ತು?’ ಎಂದು ಕೃಷ್ಣನೂ ಒಲೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು, ಹಂಡೆಯೊಳಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ನೋಡಿ, ‘ಹೌದು ನೀರು ತಣ್ಣಗಿದೆಯಲ್ಲಾ, ಆ ನೀರನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಹೊರಗೆ ಸುರಿಯಿರಿ, ಯಾಕೆ ಬಿಸಿಯಾಗುತ್ತಿಲ?’ ಎಂದು ನೋಡೇ ಬಿಡೋಣ ಎಂದ .

ಭೀಮ ಹಂಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆ ಸುರಿದ. ಆಗ ಅದರೊಳಗೆ ಇದ್ದ ಕಪ್ಪೆ ಹಾರಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿತು. ಇದು ಹೇಗೆ ಅದರೊಳಗೆ ಹೋಯಿತು ಎಂದು, ಎಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡರು.

‘ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡುವುದೇನಿಲ್ಲ, ಹಂಡೆಯೊಳಗೆ ಅದು ಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತ್ತು, ಅಷ್ಟೇ. ನೀವು ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದಾಗ, ಕಪ್ಪೆ ನನಗೆ ಶರಣಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೀರು ಬಿಸಿಯಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದೆ’ ಎಂದ ಕೃಷ್ಣ.

ಎಲ್ಲರೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ‘ನಾವು ಕೂಡ ನಿನಗೆ ಶರಣಾಗಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸು ದೇವಾ’ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರು.

ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಾಗ ಕಪ್ಪೆಯಂತಹ ಒಂದು ಜೀವಿಯನ್ನು ಬಿಡದೆ ರಕ್ಷಿಸುವ ಭಗವಂತ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿಯಾನೆ? ನಂಬಿಕೆ ಒಂದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಭಗವಂತ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ದಾಸರು ನರಜನ್ಮ ಬಂದಾಗ ನಾಲಿಗೆ ಇರುವಾಗ ಕೃಷ್ಣ ಎನಬಾರದೆ? ಕೃಷ್ಣನ ನೆನೆದರೆ ಕಷ್ಟ ಒಂದಿಷ್ಟಿಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣ ಎನಬಾರದೆ ಎಂದು ಹಾಡಿ ಸಾರಿರುವುದು.

ನೆಲ ಡೊಂಕು ಎನ್ನಲು ಪೂರ್ವತಯಾರಿಯೇ?

ಇವಿಎಂಗಳ ದುರುಪಯೋಗದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸದಿದ್ದರೆ ಮುಂಬರುವ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿ 400 ಸ್ಥಾನ ದಾಟುವುದು ಖಚಿತ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕ ಸ್ಯಾಮ್ ಪಿತ್ರೋಡಾ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ಗೆದ್ದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಇಂಥ ದುರುಪಯೋಗ ಆಗಿದೆಯೇ?

ಭಾಸ್ಕರಾಯಣ

ಎಂ.ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರ ರಾವ್
vveditoped@gmail.com

ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಭಾರಿ ಬಹುಮತದೊಂದಿಗೆ ಗೆಲ್ಲಲು ತಯಾರಿ ನಡೆಸಿರುವ ಆಡಳಿತಾರೂಢ ಎನ್‌ಡಿಎ/ಬಿಜೆಪಿ ಒಕ್ಕೂಟ ಈ ಗೆಲುವಿಗಾಗಿ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತಯಂತ್ರಗಳನ್ನು (ಇವಿಎಂ) ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಯನ್ನು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಯಾಮ್ ಪಿತ್ರೋಡಾ ಊಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ದಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ, ಬಹುತೇಕ ಬಿಜೆಪಿ ಯೇತರ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳುಳ್ಳ 'ಇಂಡಿಯ' ಒಕ್ಕೂಟವು ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಜಾಗ್ರತೆವಹಿಸದಿದ್ದರೆ ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯ ನೇತಾರರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ 400 ಸೀಟು ಗೆಲ್ಲುವ ಆಸೆ ನಿಜವಾದರೆ ಅಚ್ಚರಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಮುಖಂಡ ದಿಗ್ವಿಜಯ ಸಿಂಗ್, ಇವಿಎಂ ಬಳಕೆ ವಿರುದ್ಧ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತಾವು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತ ಬಂದಿರುವ ಅನುಮಾನ ನಿಜವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಐಸಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರೂ ಇವಿಎಂ ದುರ್ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಹಾಗೆಂದೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸೋಲುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಆತಂಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿ ಸಿದ್ದರು. ಎಐಸಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತರುವಾಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರ ಪಕ್ಷ ಗೆದ್ದ ಬಳಿಕ ಈ ಬಗೆಯ ಆತಂಕವನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದು ವರದಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇವಿಎಂ ಬಳಸಿಯೇ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದ 'ಇಂಡಿಯ' ಒಕ್ಕೂಟದ ಸದಸ್ಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಎನ್‌ಡಿಎ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ 'ಇಂಡಿಯ' ಒಕ್ಕೂಟದ ಸದಸ್ಯ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 'ಎತ್ತು ಏರಿಗೆ, ಕೋಣ ನೀರಿಗೆ' ನೀತಿ ಮೇಲುಗೈ ಪಡೆದಿರುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸ.

2014 ಮತ್ತು 2019ರ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಅದರ ನೇತೃತ್ವದ ಯುಪಿಎ ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಸೋತ ಬಳಿಕ, ಬಿಜೆಪಿ ನೇತೃತ್ವದ ಎನ್‌ಡಿಎ ಅಚ್ಚರಿಯ ಗೆಲುವನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರ, ಇವಿಎಂ ದುರ್ಬಳಕೆ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ಅನುಮಾನ ಕೆಲವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರದು. ದುರ್ಬಳಕೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ತನ್ನ ನಿಲುವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ನಾಯಕರು ಮಾತ್ರವೇ ಈ ಆರೋಪ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ. ಇದೀಗ ಈ ಸಾಲಿಗೆ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಧ್ವನಿ ಬಲವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಸಹಜ ಮಹತ್ವವೂ ಇದ್ದು ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಈ ಆರೋಪದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕುತೂಹಲ ಕೆರಳಿಸಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಅನುಮಾನ ಆಧರಿತ ಆರೋಪಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಬೇಕಾದ ಜರೂರತು ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ನಿಲುವಿಗೆ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಬಂದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಮಾತಿಲ್ಲ. ಆರೋಪದ ಪಾಡಿಗೆ ಆರೋಪ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಆಯೋಗದ ಕೆಲಸ ಅದರ ಪಾಡಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲು ಯಾರ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಸ್ಯಾಮ್ ಪಿತ್ರೋಡಾ ಅಥವಾ ದಿಗ್ವಿಜಯ ಸಿಂಗ್ (ದಿಗ್ಗಿ ಮಹಾರಾಜ) ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆರೋಪ ಕೇವಲ ಅನುಮಾನ ಆಧರಿಸಿದ್ದೇ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ತ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರ ಆಧರಿಸಿದ್ದೇ? ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಏನನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಇವಿಎಂಗಳನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ದೂರ ಇಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಕುರಿತಂತೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲವೇಕೆ? ಈ ಅನುಮಾನ ಕಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆ. ಪಂಜಾಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಆಮ್ ಆದ್ಮಿ ಪಕ್ಷದ ಸರಕಾರವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದುದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ. ಅದು ಚುನಾವಣೆ ಗೆದ್ದಾಗ ಬಳಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಇವಿಎಂ. ಸ್ಯಾಮ್ ಅಥವಾ ದಿಗ್ಗಿ ಮಹಾರಾಜರ ಪ್ರಕಾರ ಆಗ ಇವಿಎಂ ದುರುಪಯೋಗ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಐದೂವರೆ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗೆದ್ದಾಗಲೂ ಅಷ್ಟೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರ ಪ್ರಕಾರ ಇವಿಎಂ ದುರ್ಬಳಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಖರ್ಗೆಯವರು ಎಐಸಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಂತರ ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ ವಿಧಾನಸಭೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೈವಶವಾಯಿತು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಇವಿಎಂ. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಮತಯಂತ್ರಗಳ ದುರ್ಬಳಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಾಗ ಇವಿಎಂ ಬಳಕೆಯಾಯಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ 135 ಸೀಟು ಗೆದ್ದು ಅಧಿಕಾರ ಹಿಡಿಯಿತು. ಆಗ ಇವಿಎಂ ದುರ್ಬಳಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ತೀರಾ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತೆಲಂಗಾಣ ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದು, ಆ ರಾಜ್ಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಬಳಿಕ ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭರ್ಜರಿ ಬಹುಮತದ ಸಹಿತ ಜಯ ಸಾಧಿಸಿತು. ಇವಿಎಂ ದುರುಪಯೋಗ ಆಯಿತೇ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಕೆಲವರು ಅನುಮಾನಿಸಿದಂತೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

'ಇಂಡಿಯ' ಒಕ್ಕೂಟದ ಸದಸ್ಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿರುವ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ಯತ್ತ ಈಗ ನೋಟ ಹರಿಸೋಣ. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಮಮತಾ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ ನೇತೃತ್ವದ ತೃಣಮೂಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸತತ ಮೂರನೇ ಅವಧಿಗೆ ವಿಧಾನಸಭೆ ಚುನಾವಣೆ ಗೆದ್ದುದು ಇವಿಎಂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಬಿಜೆಪಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಮಮತಾ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ ಇವಿಎಂ ಬಳಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೂರು ದುಮ್ಮಾನ ದಾಖಲಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ಖುಷಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದೇ ಇದರ ಅರ್ಥ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಂ.ಕೆ.ಸ್ಟಾಲಿನ್ ನೇತೃತ್ವದ ಡಿಎಂಕೆ ಸರಕಾರ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮೂರನೇ ಎರಡು ಬಹುಮತದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದುದು ಇವಿಎಂ ಬಳಸಿ ಮತದಾನ ನಡೆದಾಗಲೇ. ಅವರು ಯಾವತ್ತೂ ಇವಿಎಂ ದುರ್ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಆಕ್ಷೇಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದು ವರದಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪಂಜಾಬ್ ಮತ್ತು ದೆಹಲಿ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮತದ ಸರಕಾರ ನಡೆಸಿರುವ ಆಮ್ ಆದ್ಮಿ ಪಕ್ಷದ ನೇತಾರ ಅರವಿಂದ ಕೇಜ್ರಿವಾಲರು ಇವಿಎಂ ದುರ್ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನಲು ತಯಾರಿಲ್ಲ.

ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಜೆಡಿಯು-ಆರ್‌ಜೆಡಿ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರಕಾರ ನಿತೀಶ್ ಕುಮಾರ್ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದೆ. ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಗಳು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಕಾರಣವೋ ಎಂಬಂತೆ ಜೆಡಿಯು ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ನಿತೀಶ್ ಕುಮಾರ್ ಇಲ್ಲವೇ ಆರ್‌ಜೆಡಿ ಮುಖಂಡ ಲಾಲೂ ಪ್ರಸಾದ್ ಯಾದವ್ ಇವಿಎಂ ದುರ್ಬಳಕೆ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಿಲ್ಲ. 'ಇಂಡಿಯ' ಒಕ್ಕೂಟದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ನಿತೀಶ್ ಕುಮಾರ್ ಒಳಗೊಳಗೇ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ, ನಿತೀಶರನ್ನು ದೆಹಲಿಗೆ ಸಾಗಹಾಕಿದರೆ ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವ ಪುತ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ ಯಾದವರನ್ನು ಸಿಎಂ ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದಲ್ಲ ಎಂಬ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಲಾಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಧುರೀಣರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಇವಿಎಂ ನೆರವಿಗೆ ಬರಬೇಕಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅದರ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಥಾ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಲ್ಲ.

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕ ಪಿಣರಾಯಿ ವಿಜಯನ್ ನೇತೃತ್ವದ ಎಡ ಒಕ್ಕೂಟದ ಸರಕಾರ ಎರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ ನಿಚ್ಚಳ ಬಹುಮತದೊಂದಿಗೆ ಗದ್ದುಗೆ ಹಿಡಿದಿದೆ. ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷವಾಗಲೀ, ಅದರ ಜತೆ ಅಧಿಕಾರ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿರುವ ಪಕ್ಷಗಳಾಗಲೀ ಇವಿಎಂ ದುರ್ಬಳಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಬಾರಿ ಇದೇ ಇವಿಎಂ ಬಳಸಿ ನಡೆಸಿದ ತೆಲಂಗಾಣ ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ಗೆದ್ದು ಅಧಿಕಾರ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಮಿತಿ (ಬಿಆರ್‌ಎಸ್) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕೆ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ ರಾವ್ ಇತ್ತೀಚಿನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಸೋಲಿಗೆ ಇವಿಎಂ ದುರ್ಬಳಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಅವರು ಸಬೂಬು ನೀಡಿಲ್ಲ. ಇವರು 'ಇಂಡಿಯ' ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿಲ್ಲ ನಿಜ, ಆದರೆ ಬಿಜೆಪಿಯ ಕಡು ವಿರೋಧಿ. ಆದರೂ ಅವರು ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದ ವಿರುದ್ಧ ತಕರಾರು ಮಂಡಿಸಿಲ್ಲ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಪಂಚರಾಜ್ಯ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ, ತಾನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು. ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಬಘೇಲ್ ಮತ್ತು ಅಶೋಕ್ ಗೆಹ್ಲೋಥ್‌ರು, ಪಕ್ಷದ ಸೋಲಿಗೆ ಇವಿಎಂ ದುರ್ಬಳಕೆಯೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಬೆರಳು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಿಜೆಪಿ ಸರಕಾರ ಪತನಗೊಂಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೇತೃತ್ವದ ಸರಕಾರ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ತಾವು ಸಿಎಂ ಆಗುವುದು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ನಿಜ ಎಂದು ಕನಸಿದ್ದ ಹಿರಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗ ಕಮಲನಾಥ್ ಅವರೇ ಪಕ್ಷದ ಸೋಲಿಗೆ ಇವಿಎಂ ವಿರುದ್ಧ ದೋಷಾರೋಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ, ಎಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಹಿಂದೆಮುಂದೆ ನೋಡದೆ ಸಾರಾಸಾರ ವಿಚಾರ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡದೇ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ರಾಹುಲ್ ಗಾಂಧಿ ಕೂಡಾ ಏನೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ 'ಇಂಡಿಯ' ಒಕ್ಕೂಟದ ಮಿತ್ರ ಸದಸ್ಯ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷಗಳು ಒಂದು ರೀತಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸ್ಯಾಮ್ ಮತ್ತು ದಿಗ್ಗಿ ಮಹಾರಾಜ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಗ್ರಾಸ ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನಮನ ಹೇಗೆ ಭಾವಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ವೋಟಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯದ ಲಕ್ಷಣ ನೋಡಿದರೆ ಬರಲಿರುವ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲೂ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಇವಿಎಂ ಬಳಸಲಿರುವುದು ಅನುಮಾನಾತೀತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖಚಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಯಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಚುನಾವಣಾ ಸಮರವನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಜೈಸಬೇಕಿದೆ. ಮತದಾರರ ಚಿತ್ತ ಯಾವ ಪಕ್ಷದತ್ತ ಇಲ್ಲವೇ ಒಕ್ಕೂಟದತ್ತ? ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು, ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯುವವರು, ಗಿಳಿಶಾಸ್ತ್ರದ ಪುಂಗಿ ಊದುವವರು, ಜಾತಕ, ಹಸ್ತ ಸಾಮುದ್ರಿಕ ನೋಡಿ ಕಣಿ ಹೇಳುವವರು ಸೋತಿರುವ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಚುನಾವಣಾ ಭವಿಷ್ಯ ಈಗಿನದು. ಅವರು ಸೋತರೆ ಇವರು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾರೆ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಜ್ಯೋತಿಷ ಹೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿರುವುದು ಸದ್ಯದ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಮತದಾರರು ಮತ ಯಂತ್ರದ ಮುಂದೆ ನಿಂತ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹರಳುಗಟ್ಟುವ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಅವರ ಅಂತಿಮ ಆಯ್ಕೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವರ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವ ಪಕ್ಷ/ಒಕ್ಕೂಟ ಸಿಂಹಾಸನ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

ವಾಸ್ತವ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸ್ಯಾಮ್ ಪಿತ್ರೋಡಾ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯುವ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವಿಎಂ ದುರ್ಬಳಕೆ ತಡೆಯದೇ ಹೋದರೆ ಎನ್‌ಡಿಎ/ಬಿಜೆಪಿ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ 400 ಸ್ಥಾನಬಲ ಪಡೆಯಲಿದೆ ಎಂಬ ಮುನ್ಸೂಚನೆ ಅವರದು. ಚುನಾವಣೆ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತೆ ಎನ್‌ಡಿಎ/ಬಿಜೆಪಿ ಕೈಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಎನ್ನುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಸ್ಯಾಮ್ ಪಿತ್ರೋಡಾ ಆತಂಕ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷಾ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು 'ಸೆಫಾಲಜಿ' ಎಂಬ ಮತಪೂರ್ವ ಮತದಾರರ ಮನಸ್ಸು ಅಳೆಯುವ ಜ್ಞಾನ ಆಧರಿಸಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಜ್ಞಾನ ಮುಗ್ಗರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ಬಹುತೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವು ನಿಜವಾಗಿವೆ ಎಂಬ ಅಂಶ ಪಿತ್ರೋಡಾರ ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದೇ? ಅವರು ನುಡಿದಿರುವ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಮರಳುವ ಅವರದೇ ಪಕ್ಷದ ನೈತಿಕ ಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಉಡುಗಿಸುವ ಹುನ್ನಾರವೇನಾದರೂ ಇರಬಹುದೇ?

ನೃತ್ಯ ಬಾರದ ತರುಣಿ 'ನೆಲ ಡೊಂಕಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಗಾದೆ ಮಾತೊಂದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಹು ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲಾಗದ ಪಕ್ಷ ತಾನು ಸೋಲುವುದಕ್ಕೆ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ ದುರುಪಯೋಗ ಕಾರಣ ಎನ್ನಲು ಶುರುಮಾಡಿರುವುದು ಆ ಗಾದೆಮಾತನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತಿದೆ. ಪಿತ್ರೋಡಾ ಮಾತು ಆ ಪಕ್ಷದ ಒಳಬೇಗುದಿಯ ಲಕ್ಷಣವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಲೇ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಚುನಾವಣಾ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಇವಿಎಂಗಳು ಹೊರಹಾಕುವ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಾಯಬೇಕು. ಅದರ ಹೊರತಾಗಿ 'ಇಂಡಿಯ' ಒಕ್ಕೂಟ, 'ಈ ಬಾರಿಯ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಡಿಎ/ಬಿಜೆಪಿ ಸರಕಾರ ಪತನವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಒಕ್ಕೂಟ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಿದೆ' ಎನ್ನುತ್ತಿವೆ. ಪಿತ್ರೋಡಾ ಅಥವಾ ದಿಗ್ಗಿ ಮಹಾರಾಜರಲ್ಲಿರುವ ಅನುಮಾನ 'ಇಂಡಿಯ' ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಇದರ ಅರ್ಥ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಅತಿರಥ ಮಹಾರಥಿಗಳ ಮೌನ ನೋಡಿದರೆ ಪಕ್ಷ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವುದೇ ಬೇರೆ; ಸ್ಯಾಮ್, ದಿಗ್ಗಿ ಮಹಾರಾಜರಂಥವರು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವುದೇ ಬೇರೆ ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ.

CENTRAL UNIVERSITY OF KARNATAKA

Any Feedback

Contact Us

Central Library

08477-226717

librarian@cuk.ac.in

http://cuklibrary.ac.in/index.html

Central University of Karnataka, Kalaburagi-585367,India